

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 28.—

pol leta 14.—

četrt leta 7.—

na mesec 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 33.—

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto naprej K 38.—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Iskate vsak dan sv. oči izsvetiti medeljo in praznike.

Inserati se računajo po posabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 v.n., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročilne se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

Upravištvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 26-40

pol leta 13-20

četrt leta 6-50

na mesec 2-20

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Kranjci pri cesarju. — Odločilna faza vojne.

Poklonitveno odposlaništvo vojvodine Kranjske pri cesarju Karlu in cesarici Citi.

Dunaj, 31. jan.

Danes popoldne so se na cesarskem dvoru na Dunaju odposlanstva avstrijskih dežel Galicije, Moravske, Zgor. Avstrije, Stajerske, Koroške, Kranjske, Bukovine, Goriške, Predalrske poklonila Njegovemu Veličanstvu cesarju Karlu in cesarici Citi, obnavljajoč staro zvestobo do habsburškega prestola. Sprejem dežele Kranjske, ki se je vršil na cesarskem dvoru ob 3. popoldne, se je jako razlikoval od sprejema drugih dežel. Od vseh drugih dežel so prišli samo deželni odborniki z deželnimi glavarji na čelu. Samo kranjska dežela je nastopila z odposlaništvom osemindvajsetih mož, ki so zastopali najširšo ljudsko avtonomijo. Bili so večinoma okrajni načelniki, v številu, kolikor ga je dovoljevala omejitev kabinete pisarne, kajti kranjska deželna deputacija je po moči svojega števila daleko presežala vsako kraljestvo in nadvojvodino.

Medtem, ko so druge deputacije šle k cesarju v tajno pisarno, se je kranjski deputaciji določilo za sprejem veliko dvorano tajnih svetnikov. Kranjsko deželno deputacijo je sprejel najvišji komornik grof Lanckoronski.

Odprla so se vrata dvorane, iz katerih je prikorakala avstrijska in ogrska telesna garda Njegovega Veličanstva ter je napravila pred vrati špalir, skozi katerega se je kranjska deputacija podala v sprejemno dvorano. Tam se je uvrstila v dvojnem polkrogu, v katerega sredi je stal deželni odbor s knezoškofom. Deputacija je tvorila s talarji cerkvenih dostojanstvenikov, z uniformami in številnimi odlikovanji. Ki so krasila prsa naših zaslužnih mož, jako slikovito skupino.

V odposlaništvu vojvodine Kranjske so bili: knezoškof ljubljanski dr. Anton B. Jeglič, deželni glavar dr. Ivan Šusteršič z deželnimi odborniki baronom Apfalternom (v uniformi), dr. E. Lampetom, dr. Karlom Trillerjem, dr. V. Peganom, dr. Iv. Zajcem (v unifor.), nato so se vrstili v krog posl. knez Windischgraetz (v unifor.) župan ljubljanski dr. Ivan Tavčar ter poslanci kanonik dekan Lavrenčič, grof Barbo (v uniformi), ravnatelj Karel Dermastia, Galle, Loj, Mihelčič, dr. Ravnihar, župnik Piber, Vehovec, Zurec, Zabret, predsed. kranjske trgov. in obrtne zbornice Knez, načelniki cestnih okrajev Belec, Doltar, Erjavec, Hafner, Mejač, Tršar, predsednik društva za tujski promet dr. Krisper, predsednik obrtnopospesnevalnega urada Kregar.

Bilo je nominiranih še več članov deputacije, da bi bila dežela popolnoma enakomerno zastopana, ki pa vsled pomanjkljivosti, tako zlasti z Notranjskega, in kratkega časa za priprave niso mogli odpotovati.

Višji dvorjan je potrkal s palico na tla in visoka vrata so se odprla, vstopila je viteško plemenita oseba cesarja Karla, ob njegovi strani pa cesarica Cita, katere draženost in miloba sta takoj očarali vse navzoče. Izraz naklonjenosti in dobrotljivosti je sijal z obrazov Veličanstev. Cesar je nosil maršalsko uniformo, cesarica

je bila oblečena v preprosto črno obleko brez vsakega nakita, razen redov — pravi vzor avstrijskim ženam v sedanjem resnem času. Tedaj zakliče deželni glavar dr. Ivan Šusteršič: Njuni cesarski in apostolski Veličanstvi, »Živio!«, nakar so, kakor tri salve, zadoneli navdušeni »Živio!« - klici po dvorani. Cesarska dvojica je bila očitno prijetno presenečena po tem temperamentnem, ognjevitim, iz srca prihajajočem pozdravu iz svežih prs sinov kranjske dežele. Cesar in cesarica sta na ta pozdrav odgovorila z veselimi smehljajem in sta z roko odzdravljala.

Nato je izpregovoril deželni glavar dr. Ivan Šusteršič. Govor deželnega glavarja je bil po vsebini in obliki dovršen in je naredil na navzoče velik vtisk. Deželni glavar dr. Ivan Šusteršič je tako - le tolmačil čustva prebivalstva kranjske dežele:

Vaše Veličanstvo!

Presvetli naš cesar in gospod!

V svetovnozgodovinskem času je božjavolja poklicala Vaše Veličanstvo na najčastitljivejši prestol Evrope in velikanse so naloge, ki jih je previdnost božja pridržala Vašemu Veličanstvu. Zaupanja polni gledajo narodi cesarstva na Vaše Veličanstvo in milo prosijo Vsemogočnega, da bi Vašemu Veličanstvu veliko delo uspelo in bila usojena dolga, srečna vlada.

Prešinjeno teh vzvišenih čustev se bliža avtonomno zastopstvo kranjske vojvodine stopnjicam Najvišjega prestola, da se v najgloblji prespoštljivosti pokloni imenoma dežele Vašemu Veličanstvu, našemu presvitemu cesarju in gospodu ter Njenemu Veličanstvu, naši vzvišeni prejasni cesarici, in iz dna duše cele dežele obljube zvestobo in vdanost do smrti.

V tem slovesnem trenutku se spominja dežela z iskreno hvaležnostjo posebnega odlikovanja, koje je Vaše Veličanstvo že v prvih dneh Velevoje Slavne vlade najmilostljiveje naklonilo kranjskemu pešpolku. Dežela je prešinjena od veličine te cesarske milosti in jo občuti kot največjo čast in kot novo dragoceno vez za najprisrčnejše združenje dežele z ljubljeno Najvišjo cesarsko hišo.

Vaše Veličanstvo! Velepomenljivi, iz najplemenitejših nagibov izišli korak, ki ga je vptilo Vaše Veličanstvo v namenu, da se sveta povrnejo blaginje miru, je navdal deželo z iskreno radostjo in najglobljo hvaležnostjo. Ne zmanjka se za sovrane spletke, vidi dežela v tem koraku mnogo obetajoče znamenje bližajoče se srečne bodočnosti.

Vaše Veličanstvo! Skozi več kot šest stoletij s prejasno vladarsko hišo zvezana, ni kranjska dežela nikdar omahovala v svojih dolžnostih napram cesarju in državi. V viharjih vseh časov so zamogli prejasni predniki Vašega Veličanstva zaupati v kranjsko zvestobo in na njo zidati. In to zvestobo, izkazano v veselih in žalostnih dneh, preizkušeno v viharjih in bojih, utrjeno v iskrenem strahu božjem — zvestobo, ki je tako trdna in nepremakljiva, kakor nebotične prirodne trdnjave, ki obdajajo deželo, to zvestobo prosi kranjska vojvodina najmilostljiveje sprejeti kot z veseljem poklonjeno vezilo dežele k slavnomu nastopu vladanja.

Vaše Veličanstvo! Z moško — odkrito značajnostjo ljubi Kranjec svojega presvetlega vladarja in veliko skupno domovino. V polnem soglasju s tem neiztrebljivo globoko vkoreninjenim podedovanim mišljenjem, ljubi Kranjec iskreno svojo domačo grudo in se trdno drži svojih posebnosti, svoje svete vere, svojega dragega materinega jezika ter ustavnih pravic in svoboščin dežele.

Proseč v najgloblji prespoštljivosti za to od Vašega Veličanstva mogočno zaščito ter cesarsko velenaklonjenost in milost za blagostanje dežele, izprošamo ponižno najobilnejši božji blagoslov na posvečeno glavo Vašega Veličanstva in na Najvišje — Vašo prejasno hišo.

Bog ohrani, Bog čuvaj, Bog blagoslovi Vaše Veličanstvo!

Pri posameznih točkah glavarjevega govora se je opazilo, da je cesar večkrat odobrjuje nagibi glavo. Ko je dež. glavar končal, so zagrmeli po dvorani zopet navdušeni »Živio!« klici Veličanstvoma.

Njegovo Veličanstvo cesar Karel je odgovarjal s krepkim glasom, da z veseljem sprejme poklonitev zastopnikov dežele Kranjske, katere se je vsikdar izkazala kot trdna zaslona prestola. On na kranjsko dedno zvestobo vedno računa in se zanaša na njeno zastavo, junaški sinovi dežele so se tudi v sedanji vojni sijajno izkazali.

Ko je izpregovoril cesar Karel slovenske besede: »Bog ohrani Mojo zvesto, ljubo kranjsko deželo!« se je polastila članov deputacije globoka ginenost — te cesarjeve besede so bile izgovorjene v krasni pravilni slovenščini — ob sklepu cesarjevega govora pa so zopet zadoneli mogočni naši »Živio!«, kot sveta prisega naše zvestobe. Dobesedni cesarjev govor priobčimo na uvodnem mestu, kakor hitro vsega dobimo. Ob sklepu poročila vsega cesarjevega govora se nimamo v rokah.

Nato je deželni glavar predstavil Veličanstvoma vse člane deputacije. Cesar je skupno s cesarico šel do vsakega člana deputacije in vsakega z največjo ljubeznjivostjo nagovoril, vsakemu dal roko, mnogim pa je podala roko tudi cesarica. Deželnemu glavarju dr. Šusteršiču je cesar takoj rekel, da sta se že videla pri petem armadnem poveljstvu, vprašal ga je, kako je z aprovizacijo. Dež. glavar: Tako kakor povsodi, treba pa je potrpeti.

Ljubljanskega knezoškofa dr. A. B. Jegliča je vprašal cesar po razmerah v škofiji in med duhovščino. Knezoškof je odgovoril, da je kranjska duhovščina vedno izpolnjevala svojo patrijiotično dolžnost. Cesar: Vem, prav dobro vem! Cesar je vprašal knezoškofa, ali je vedno v Ljubljani in v deželi. Knezoškof je odgovoril, da med vojno nikamor ne gre, duhovščina moli za prejasno cesarsko hišo. Cesar: »Lepo, lepo, — to je jako patrijiotično!«

Dr. Lampeta je vprašal cesar, koliko let deluje v deželnem odboru. Dr. Lampe: Devet let. Cesar je nato vprašal dr. Lampeta, kak referat ima. Dr. Lampe: Finance, melioracije, deželno kulturo. Cesar: Finance, to je pa jako težaven referat. Dr. Lampe: Cisto lahek. Vaše Veličanstvo, kadar je dosti denarja. Kranjske deželne finance so v popolnem redu in ravnotežju. Cesar: To je lepo, to me veseli!

Dr. Triller je bil vprašan, koliko let je že v deželnem odboru in kak referat ima. Dr. Triller je odgovoril, da je deželni odbornik pet let in da ima referat orožništvo. Cesar: To me veseli, le tako naprej!

Deželnega odbornika dr. Fegana je cesar vprašal, koliko let je pri deželnem odboru in ako ima veliko dela. Dr. Fegan je odgovoril, da je pri deželnem odboru devet let, da ima občinski referat. Cesar: Petem imate pa jako veliko dela. Dr. Fegan: Primeroma največ okolu novega leta z računi in proračuni.

Dež. odbornika Zajca je vprašal cesar, kdaj je bil vpoklican in kje služi. Cesarja ga je vpraševala, ako so težke bolezni.

Župana dr. Tavčarja je vprašal cesar, koliko časa je državni poslanec. Župan dr. Tavčar je odgovoril, da ni državni poslanec, deželni poslanec je pa že 30 let in župan ljubljanski pet let. Cesar se je zelo zanimal za aprovizacijo vprašanje in je končno zopet posebno poudarjal junaštvo 17. pešpolka. — Dr. Tavčar: Vaše Veličanstvo pa tudi naš 27. domobranski pešpolk je lep polk ter se je tudi izredno odlikoval.

Dr. Ravniharja je vprašal cesar, koliko časa je deželni poslanec. Dr. Ravnihar: Veličanstvo, tri leta, zastopam pa deželno stolno mesto Ljubljano v državnem zboru, katerega poslanci hrepene po tem, da bi delali v državnem zboru. Cesar se je nasmehnil in rekel: »Tudi to se bo napravilo!« (»Das wird sich schon geben!«)

Predsednika trgovske in obrtniške zbornice Kneza je vprašal cesar, koliko časa je predsednik trgovske in obrtniške zbornice. Zanimal se je tudi za žitno trgovino, o kateri je rekel, da so sedaj pač slabi časi zanj, pa bodo prišli že boljši časi. — Predsednika obrtnega pospeševalnega urada Kregarja je cesar izpraševal o obrtnih razmerah.

Poslanca Pibra je vprašal cesar, katere okraje zastopa in s čim ljudstvo živi. Poslanec Piber mu je odgovoril, da v njegovem volilnem okraju preživlja ljudstvo večinoma poljedelstvo in živinoreja, ki je zelo razvita. Naše dobro ljudstvo hrabro peto armado podpira kar le more. Cesar je odgovoril, da to dobro ve, in da ve, da je ljudstvo dobro.

Poslanca Zurca je cesar vprašal, koliko let je poslanec in župan in opetovano povdarjal: »Lepo, lepo!« ko je Zurc povedal, da županuje že 21 let. Isto je povdarjal poslancu Vehovcu, ko je izvedel, da županuje že neprestano 22 let.

Vrhniškega župana Tršarja je vprašal cesar, koliko let je župan in ali je tudi v deželnem odboru. Gospod Tršar je odgovoril, da je župan šest let in da je načelnik cestnega odbora. Župana in svetnika trgovske zbornice Hafnerja iz Škofje Loke je vprašal cesar, koliko časa načeljuje cestnemu odboru ter pristavi: Sedaj imate težko delo, ker je veliko vojakov in ceste se zelo obrabijo. Župan Hafner: Vaše Veličanstvo, delavci se prav lahko dobe, ker so etapne ceste. — Načelnika Mejača je istotako vprašal, iz katerega okraja je, koliko časa je v cestnem odboru in koliko časa načeljuje. Načelnik Mejač: 25 let v cestnem odboru. Isto je vprašal župana Bolca. Poslanca Zabreta je vprašal,

ali je veliko dela. Poslanec Zabret: Vaše Veličanstvo, veliko radi cestnega prometa. Župana Doltarja je cesar vprašal, kako je z aprovizacijo. Župan Doltar je odgovoril, da je v njegovem okraju še precej dobro. To je cesarja očitno veselilo, razveseljen je vskliknil županu Doltarju slovensko: »Dobro!« in je pristavil nemški: »To me neizrečeno veseli!«

Dr. Krisperja je vprašal cesar: Ali je tujski promet zelo razvit? Dr. Krisper: Se zelo dviga in je dobro organiziran samo sedaj so slabe razmere, zato delamo s finančnim ministrstvom na podporo hotelov. Cesar je pritrdil in se za to zelo zanimal, nakar je dr. Krisper si še dovolil Nj. Veličanstvu poročati, da deželna centrala za domače varstvo zelo uspešno deluje, da se snuje vojni muzej za junaško armado ob Soči, ki naj našim potomcem priča o nje junaštvu, ki pa bo viden spomenik tudi tujcem in inozemcem naše zvestobe in požrtvovalne vdanosti do cesarja. Cesar: To je jako lepo! Poslanca Mihelčiča je izpraševal cesar, kje je služil pri vojakih. Tudi cesarica je g. poslancu Mihelčiču odlikovala z vprašanjem in ko je poslanec Mihelčič pojasnil delo svojega občinskega referata, sta se cesar in cesarica prijazno poslovila z vzklikom: »Lepo, zelo lepo!«

Zelo dolgo se je cesar razgovarjal s poslancom knezom Windischgraetzom, katerega je izpraševal po raznih famijarnih zadevah in o kranjski burji. Barbota je cesar izpraševal o njegovih vojaško službenih zadevah, barona Apfalterna je vprašal, koliko časa je poslanec, koliko ima kaj posestva in o težavah kmetijstva. Kočevskega župana Loya je cesar vprašal, ako so v njegovem kraju samo Nemci in ko mu je župan Loy potrdil, je cesar rekel: »Kaj ne, to je nemški otok«. Na vprašanje, zakaj se sedaj vidi tako malo Kočevarjev, je g. Loy rekel, da so večinoma v Ameriki. Poslanca Galleta je cesarica vprašala, kje je posestnik.

Ko sta se cesar in cesarica po končanem cerklju poslovila od odposlaništvom in sta že stopila do vrat, so še enkrat jima zadoneli hvaležni »Živio!« - klici. Cesar in cesarica sta se še enkrat obrnila in se smehljajoč zahvaljevala.

Sprejem naše deputacije po cesarju in cesarici je napravil na vse navzoče globok in trjen vtis, ki ga nihče ne bo pozabil, kdor je imel srečo biti član tega zgodovinsko važnega poslanstva. Dežela Kranjska in vse njeno prebivalstvo je globoko hvaležno za izredno milost, s katero je bilo včeraj sprejeto naše odposlanstvo. Program, ki ga je tolmačilo včeraj naše odposlanstvo na Dunaju, je bil in bo vedno program celega našega naroda. Naš narod bo zato iskreno pozdravljajl impozantni skupni nastop najboljših svojih mož pri tej krasni patrijiotični manifestaciji kot jasen dokaz, da je avstrijska misel tisto, kar naj nas na jugu združi v srečo našega naroda in v najboljšo obrambo vsem Slovencem drage Avstrije.

Iv. Št.

SEJA KRANJSKEGA DEŽELNEGA OBORA NA DUNAJU.

Dunaj, 31. jan. 1917.

Prebere in soglasno so odobrili nagovor deželnega glavarja na Njega Veličanstvo pri današnjem poklonitvenem sprejemu.

Povodom današnjega sprejema kranjske poklonilne deputacije pri Nj. Velikanstvu ter v večni spomin tega velepomembnega dogodka se soglasno sklene: Ustanovi se poseben sklad kot ustanova »za otroke« v okviru akcije, ki stoji pod Najvišjim protektoratom Njenega Velikanstva cesarice Cite. Sklene se, predložiti prošnjo na Najvišje mesto, da sme nositi ustanova ime »Cesarice Cite kranjska deželna ustanova za otroke«. Kot začetna temeljna glavica

se določi svota 100.000 K iz deželnih sredstev.

Učiteljstvu se dovoli vojna draginska podpora v oni izmeri kakor zadnjič: podpora za otroke pa se zviša od 15 na 20 K, provizorno učiteljstvo prejme enako draginsko podporo, kakor definitivno učiteljstvo, t. j. v izmeri 80 K. — Deželni glavar se pooblasti, da nakaže primerni znesek kot prvo pomoč po potresu prizadetemu prebivalstvu Krške vasi na Dolenjskem.

varnost obstoja, čast in svobodo razvoja svojih narodov.

Njih načrti niso stremili, kakor izrecno naglašajo note z dne 12. decembra 1916, za raztrganjem ali uničenjem nasprotnikov in so se dali po njih prepričanju dobro spraviti v sklad s pravicami drugih narodov.

Kar se tiče zlasti Belgije,

ki tvori predmet gorkih simpatij v Zedinjenih državah, je bil državni kancler malo tednov poprej izjavil, da Nemčija ni nikdar nameravala priklopiti si Belgije. Nemčija je hotela v miru, ki bi ga sklenila z Belgijo, skrbeti samo za to, da sovažniki ne morejo izrabljati v pospeševanje sovažnih naklepov te dežele, s katero želi živeti cesarska vlada v dobrem sosedsstvu. Ta skrb je bila tem bolj nujna, ker so sovažniki mogočniki v opetovanih govorih in zlasti v sklepih konference v Parizu neprikrito izrekli namen, da nočejo tudi po nastopu miru priznati Nemčije kot enakopravne, marveč jo hočejo tudi še naprej sistematično zasledovati. Ob zavojevalem namenu nasprotnikov, ki hočejo narokovati mir, se je pone srečil mirovni poskus štirih zaveznikov.

Pod pretvezo narodnostnega principa

so odkrili kot svoj vojni cilj

razkosanje in onečastenje Nemčije, Avstro-Ogrske, Turčije in Bolgarske.

Spravni želji so postavili nasproti svojo uničevalno voljo ter hočejo vojno do skrajnosti. Tako se je ustvaril nov položaj, ki sili tudi Nemčijo, da stori nove sklepe.

Že dve in pol leti zlorablja Anglija silo svojega brodogradila za hudobni poskus, prisiliti Nemčijo z lakoto, da se podvrže. Popolnoma v nemar postavljajo mednarodno pravo izpodvezuje od Anglije vodena skupina sil ne samo legitimne trgovine svojih nasprotnikov, marveč sili z brezobzirnim pritiskom tudi nevtralne države, da opuste vsak trgovski promet, ki tej skupini ni všeč, ali pa da omeje svoj promet po svojevoljnih predpisih te skupine. Ameriškeemu ljudstvu je znan naš trud, da bi dosegli, da se Anglija in njeni zaveznički vrnejo k mednarodnemu pravu.

Angleška vlada vztraja pri svoji izstradalni vojni.

ki sicer ne zadeva brambne sile nasprotnika, pač pa sili žene in otroke, bolne in stare ljudi, da svoji domovini na ljubo prenašajo boleče, ljudsko silo ogrožajoče pomanjkanje. Tako večja angleška gospodstvaželost hladnokrvno trpljenje sveta ter se ne meni za nobeno zahtevo človečnosti, se ne zmenja za proteste močno oškodovanih nevtralnih držav in se ne zmenja niti za tiho hrepenenje po miru pri narodih lastnih zaveznikov. Vsak dan, kateri strašna borba še traja, prinaša nova opustošenja, novo bedo in novo smrt. Vsak dan, za kateri se vojna skrajša, prihrani na obeh straneh tisočim hrabrim borilcem življenje in je dobrota za muke trpečih človeštvo.

Cesarska vlada ne bi mogla zagovarjati pred svojo vestjo, pred nemškim narodom in pred zgodovino, če bi ne poskusila vseh sredstev, da

pospeši konec vojne.

Upala je, kakor gospod predsednik Zedinjenih držav, da bo mogla ta cilj doseči s pogajanjmi. Ker so nasprotniki odgovorili na ta poskus z

napovedjo poostrenega boja,

mora cesarska vlada, če hoče služiti v višjem zmislu človeštvu in če se noče pregrešiti proti lastnim sodržavljanom, na novo ji vsiljeni boj za obstoj.

nadaljevati s polno vporabo vseh orožij.

Zato mora opustiti tudi vse omejitve, ki sili jih je do sedaj naložila pri vporabi svojih

bojnih sredstev na morju.

Zaupajoč, da se ameriško ljudstvo in njena vlada ne bo zaklepala vzrokom tega sklepa in njegovi potrebnosti, upa cesarska vlada, da bodo Zedinjene države razmotrile novi položaj z visokega vidika.

nepriistranosti

in da bodo za svoj del tudi pomagale preprečiti nadaljnjo bedo in žrtve človeških življenj, ki se dajo prihraniti.

Naslanjajoč se glede podrobnosti nameravanih vojnih korakov na morju na priloženo spomenico, smem obenem izraziti pričakovanje, da bo ameriška vlada posvarila svoje državne pripadnike pred prihajanjem v zaprte okolišje, v prilogi opisane, ter

jih posvarila, da naj ne poverljajo potnikov ali blaga ladjam, ki plovejo v ta pristanišča.

Porabljam to priliko, da obnovim Vaši ekselenci izraz svojega odličnega spoštovanja.

Podpis:

Zimmermann.

Govor državnega kancelarja v glavnem odseku nemškega državnega zbora. — Politični in vojaški položaj.

Berolin, 31. januarja. V seji glavnega odseka drž. zbora je danes podal državni kancler važna pojasnila o političnem in vojaškem položaju. Na sejo so prišli skoro vsi poslanci, tudi tisti, ki niso člani odseka. Casopiši so pripravili javnost na to sejo s tem, da so priobčili pojasnila o delovanju podmorskih čolnov v raznih delih sveta.

Drž. kancler Bethmann-Hollweg je izjavil:

Dne 12. decembra sem drž. zboru pojasnil nagibe naši mirovni ponudbi. Naši nasprotniki so odgovorili, da odklanjajo pogajanja za mir z nami in da hočejo vedeti le za mir, ki ga bodo sami narekovali. S tem je pred vsem svetom odločeno, kdo je kriv nadaljevanja vojne. Ravno tako je pa tudi odločena naša naloga. O sovažnikovih pogojih za mir nečemo razpravljati. Samo popolnoma poražen narod jih more sprejeti. Treba se toraj bojevati.

Trikrat smo se v tem odseku bavili z vojno podmorskih čolnov, v marcu, v maju in v septembru lanskega leta. Vselej sem temeljito pojasnil, kaj govori za to vojno in proti nji in sem s povdarkom opozarjal, da sem vselej govoril pro tempore, ne kot načelni pristaja ali nasprotnik neomejene vojne podmorskih čolnov, nego z uvaževanjem cele vojaške, politične in gospodarske situacije, vedno uvažuje vprašanje, če nas neomejena vojna podmorskih čolnov približa zmagovitemu miru ali ne. Vsako sredstvo, sem rekel v marcu, ki more vojno skrajšati, je najbolj humano. Pojasnil sem dalje, zakaj sem bil v marcu in maju lanskega leta proti neomejeni vojni podmorskih čolnov in zakaj tudi v septembru to vprašanje še ni bilo zrelo za odločitev.

Tudi v jeseni lanskega leta še ni bilo zrelo. A danes je prišel trenutek, ko se lahko lotimo tega podjetja z največjo sigurnostjo za uspeh. Kaj se je premenilo? Pred vsem najvažnejše:

Število naših podmorskih čolnov se proti lanskim spomladaj znatno zvišalo. Druga okolščina okolščina, da je svetovna žetev na žito slaba. Že zdaj dela Angleški, Franciji in Italiji resne težave. Tudi vprašanje o premogu je v vojni življensko vprašanje. Že zdaj je na Francoskem in v Italiji kritično. Pri Angleški je vpoštevati še dovoz rude za izdelovanje municije in dovoz lesa za premogokope. Težave naših sovažnikov povečuje še sila za prevozni prostor. Občutila ga Italija in Francija nič manj, kakor Angleška. Ob enem so se od tistega časa zmanjšale nevarnosti vojni podmorskih čolnov.

Razpravljajoč o splošnem političnem položaju je drž. kancler rekel: Feldmaršal Hindenburg mi je pred nekaj dnevi tako-le označil položaj: Naša fronta stoji trdno na vseh straneh, povsod imamo potrebne rezerve, razpoloženje vojaštva je dobro in vse zaupa v zmago, splošni vojaški položaj dopušča, da prevzamemo posledice, ki jih zna imeti neomejena vojna podmorskih čolnov.

Wilsonovo sporočilo kongresu izraža resno željo, da se obnovi svetovni mir. Mnogo v njem izraženih načel se strinja z našimi čiji: svoboda na morju, odstranitev sistema »balance of power« (razmerje sil), ki mora vedno provzročiti nove zapletljive, enakopravnost narodom, odprta vrata. A kaj pravijo mirovni pogoji entente? Nemška vojna sila mora biti uničena, izgubimo naj Alzacijo-Lotaringijo in vzhodne dežele, obdunavska monarhija naj bo razkosana, Bolgarska naj bo novič ogoljufana za svoje narodno edinstvo, Turčija naj bo izrinjena iz Evrope, v Aziji pa razbita. Izzvani smo na boj do zadnjega. Zastavili bomo vse in zmagali bomo. Ta razvoj razmer je potisnil odločitev o vojni podmorskih čolnov v njen zadnji, akutni štadij. Admiralni štab in mornarica za visoko morje so trdno prepričana, da se s tem orožjem pripravi Angleško do miru. Avstro-Ogrska se tudi praktično pridruži našemu postopanju. Ameriki ponudimo kakor že l. 1914, pod gotovimi modalitetami zagotovljen osebni promet z določenimi angleškimi pristani.

Drž. kancler je prečital note, ki jih pošlje Ameriki in drugim nevtralcem in je končal svoj govor tako-le: Nihče ne zapira oči pred resnostjo koraka, ki ga storimo. Da gre za naše življenje, ve vsakdo od 4. avgusta 1914 in odklonitev naše mirovne ponudbe je to krvavo podčrtalo. Ko smo morali l. 1914. napram ruski generalni

mobilizaciji poseči po meču, smo to storili z zavestjo najgloblje odgovornosti pred našim narodom in v zavesti odločne sile, ki govori: Moramo zato tudi moremo. Od tedaj so potekle neskončne reke krvi: ali moram in morem ni odpran. Če smo se zdaj odločili, da porabimo svoje najboljše in najostrejšje orožje, nas vodi pri tem le trezno uvažanje vseh, v poštev prihajajočih okoliščin, več kakor trdna volja pomagati našemu narodu iz sile in iz sramote, ki so mu jo namenili naši sovažniki. Uspeh je v višjih rokah. Kar more storiti človeška sila, da se za našo domovino izsili, to se ne bo nič zamudilo, to se vse zgodi.

Minister zunanjih del grof Czernin o mirovni ponudbi centralnih držav.

Dunaj, 31. januarja. (Kor. urad.) Minister zunanjih del grof Czernin je dovolil dunajskemu zastopniku »Associated Press of American«, Schreinerju pogovor, pri katerem je odločno zavrnil trditve ameriških listov, da so naši sovažniki v svojem odgovoru Wilsonu navedli mirovne pogoje, centralne države pa da tega niso storile. Centralne države so ravno tako navedle splošna načela svojih mirovni pogojev, kakor sovažniki. Dočim pa se dajo mirovni pogoji sovažnikov na to združiti, naj bo Nemčija teritorialno amputirana, Avstro-ogrška razkosana, Bolgarska zmanjšana, Turčija pa popolnoma uničena, so centralne države izjavile, da ne vodijo zavojevale vojne, nego obrambno, so torej jasno in določno postavile proti ofenzivnim vojnim ciljem entente svoje lastne defenzivne. Z izjavo, da centralne države ne zahtevajo nič, kakor zagotovitev njih obstanka in svobodnega razvoja, so svoje vojne cilje vsaj tako jasno definirale, kakor nasprotniki. Kateri pogoji so zmernejši in pametnejši, kateri bolj zagotavljajo prihodnost Evrope, civilizacije in trajen mir, to, misli minister, da lahko prepušči nepristranski sodbi takih nevtralcev, katerim je blagor celega človeštva res pri srcu in ki se ne dajo voditi po posebnem nagnenju za enega ali drugega. Minister je izjavil, da nam je mnogo na sodbi ameriškega naroda ter potem še rekel: Naša mirovna ponudba je bila lojalna in poštena, ne pa past ali manevar, kakor trde naši sovažniki. Obžalujemo, da je bila odklonjena; vsak pravično misleč človek pa bo moral priznati, da nam spričo stališča sovažnikov, ki kratkoma to opravičenost naše v stoletjih nastale eksistence, ne preostaja drugo, kakor da se bрани do skrajnosti. Prihodnost bo pokazala, da imamo moč, to uspešno storiti. Tako bo tudi pri sovažnikih zmagalo prepričanje, da je nemogoče uresničiti po ententi napovedani načrt, nas uničiti. Kadar pride veliki lepi trenutek, ko dobi mirovna misel veljavo, tedaj bomo začeli plemenito mirovno delo, ustvariti svet, ki bo nam in vsem drugim državam omogočal svoboden zavoran razvoj in preprečil novo svetovno vojno.

Oficijozni dunajski komentar.

Dunaj, 31. januarja. Zastopniki dunajskega in zunanjega časopisa so bili za danes ob 6. popoldne povabljeni v ministrstvo zunanjih del, kjer jim je bila prečitana nota centralnih držav na nevtralce in je bilo dodano sledeče:

Centralne države so se po zrelu preudarku končno odločile, da naredijo vojno na energičen način konec. Ker se to mirnim putem ni doseglo, bodo zdaj uporabljena izdatnejša sredstva, dasi je znano, da bodo te ukrebe nevtralce neprijetno zadele. Na drugi strani pa so sovažniki centralnih držav tudi nevtralce blokirali in če so jim sedaj po centralnih državah storjene ukrebe neprijetne, ne moremo ničesar storiti. Čakali smo do danes, do skrajnosti. Centralne države so storile največ, kar so mogle, tako v mirovni ponudbi, kakor tudi potem, ko so bile te odklonjene. Zdal nastane poostren boj podmorskih čolnov. Samo ob sebi je umljivo, da takega sklepa ni bilo lahko storiti in da je bilo zanj treba mnogo časa. Na drugi strani pa ni iz tega sklepati, da smo v jako tesnem položaju, kajti velik del nemške mornarice z velikim admiralom pl. Tirpitzem na čelu, je že pred dolgim časom, že pred dvema letoma zahteval poostren boj podmorskih čolnov. Če se zdaj vendar odločijo za ta korak, smo vse dobro preudarili in smo odločni, skrajšati vojno z vsemi na razpolaganje danimi sredstvi. Preudarili smo vse, kar bi znalo iz tega nastati, in odločeni smo, da vse prenesemo.

Spominjajte se ob godovih in rojstvenih dneh vojnih potreb!

Poostrena podmorska vojna.

Poostrena podmorska vojna pomenja, da stopa v svoj odločilni štadij. Centralne države so posegle po zadnjem in skrajnem sredstvu, da prepričajo nasprotnike, kako prazne so njihove nadeje. Z današnjim dnem so Anglija, Francija, Italija odrezane od morja — vsaka ladja, nevtralna ali sovažna, ki se bo skušala približati angleškem, francoskim, italijanskim pristaniščem, bo brez pardona potopljena.

Zavezniške države so se odločile za to sredstvo, ker hočejo skrajšati vojno. To pa se da doseči le na ta način, da izpodvezajo sovažničku dovoz živin in municije.

Poostrena podmorska vojna nas stavi pred nove probleme. Predvsem stopa sedaj v ospredje tudi definitivna ureditev vprašanja, kakšno stališče zavzamejo nevtralne države, zlasti pa Amerika. Za centralne države mora biti merodajen edino-le lasten življenski interes; temu se morajo podrediti vsi drugi obziri. Mirno in samozavestno so centralne države pripravljene prevzeti vse konsekvence dobro premišljenega koraka.

Vojna stopa v svoj odločilni štadij. Ako uspe nova velikopotezna akcija podmorskih čolnov, bo vojne kmalu konec.

Naša država je v svoji noti povedala, da nima osvajaških namenov, da ji gre v vojni le za obrambo obstoja in življenskih interesov in za svobodni razvoj vseh.

V tem znamenju se je odločila Avstrija k dalekosreznemu koraku podmorske vojne, v tem znamenju bo zmagala.

Nota avstro-ogrške vlade nevtralnim državam.

Dunaj, 31. januarja. Ker so sovažniki mirovno ponudbo centralnih držav ostro odklonili in je vsled tega nastala potreba nadaljevati vojno z ojačeno silo, je sklenila avstro-ogrška vlada sporazumno z berlinskim kabineto, pričeti 1. februarja poostreno podmorsko vojno ter v mejah določenih zaprtih morskih okolišev okoli Velike Britanije, Francije in Italije ter v Sredozemskem morju izpodvezati vsak pomorski promet.

Avstro-ogrška vlada je za to izročila vsem nevtralnim državam posebno noto, ki izjavja, da so Avstrija in njene zaveznice v obrambi svojega obstoja in svojih življenskih interesov v 30mesečnem boju dosegle take uspehe, da morejo smatrati svoj defenzivni vojni cilj za dosežen. Iz tega zmernega spoznanja in želeč preprečiti nadaljno nepotrebno prelivanje krvi, so zvezane države ponudile mir. Sovražniki so v napadnem mnenju, da se bo obrnila sreča vendar-le še na njihovo stran in da nas bodo mogli uničiti, našo ponudbo ostro odklonili in so stavili zahteve, katerim je predpogoj popoln poraz vseh štirih zvezanih držav in katerih cilj je uničenje teh držav. Bog in svet sta priča, kedo je kriv, da se vojna nadaljuje.

V očigled dejstvu, da nameravajo sovažniki vojsko Avstro-Ogrske in njenih zaveznikov poraziti, uničiti njih brodograd, izstradati njih prebivalstvo, se mora boj na kopnem in na morju nadaljevati z vsemi, tudi najostrejšimi sredstvi. Le intenzivnejša vporaba vseh vojnih sredstev omogoči skrajšanje vojne.

Sovažniki so se že dosedaj trudili izpodvezati pomorski promet Avstro-Ogrske in njenih zaveznikov ter jim odrezati vsak dovoz. Tako kakor na drugih morjih, so tudi na Jadranskem brez prehodnega svari la torpedirali celo hospitalne ladje ter neoborožene osebne parnike. Avstro-Ogrska in njene zaveznice bodo v bodoče uporabljale isto metodo, bodo odrezale Veliko Britanijo, Francijo in Italijo od vsakega pomorskega prometa ter bodo, počenši s 1. februarjem 1917, v mejah gotovega zaprtega okolišja z vsemi sredstvi preprečile vsako brodarstvo. Nota na podlagi priloge

nih zemljevidov natančno označuje zaprte okolišje, kjer bodo zaveznički od 1. februarja nastopali proti vsakemu pomorskemu prometu z vsem orožjem in javlja, da bi nevtralne ladje, ki bi vozile v teh krajih, storile to nalastno odgovornost.

Akoravno je poskrbljeno, da se bo nevtralnimi ladjam, ki se 1. februarja približajo pristaniščem zaprtih okolišev, tekoma primernega časa prizanašalo, je vendar nujno nasvetovati, da se take ladje z vsemi sredstvi, ki so na razpolago, posvari in dirigira na drugo pot. Nevtralne ladje, ki se nahajajo v pristaniščih zaprtih okolišev, smejo te okolišje enako varno zapustiti, ako odplovejo do 5. februarja in se po najkrajši poti podajo na svobodno morje.

Tudi k temu se je Avstro-Ogrska odločila v namenu, da z učinkovitimi vojnimi sredstvi skrajša boj in se priljži miru, za katerega namerava, drugače kakor sovažniki, staviti zmerne pogoje, ki ne vsebujejo nobenih uničevalnih misli; pri tem jo navdaja ideja, da končni cilj te vojne niso osvojitve, temveč svobodni in varni razvoj lastne in ostalih držav.

Zaupajoč popolnoma v preizkušeno hrabrost in vrlino svojih bojnih sil na morju in na kopnem, stopajo zavezniške armade s trpkim odločnostjo v predstoječo resno fazo boja, pa tudi z gotovostjo, da bodo izvajale uspeh, ki naj definitivno odloči večletno borbo ter tako opraviči žrtve na krvi in blagu.

Ameriškeemu veleposlaniku je bila izročena ta nota s pristavkom, da je avstro-ogrška vlada pozorno razmišljala o vsebini pomembne, globoke etične resnebo navdahnjene poslanice predsednika Wilsona. Avstro-ogrška vlada priznava vzvišene Wilsonove cilje, mora pa konstatirati, da je njegova želja doseči trajen mir, zaenkrat preprečena že vsled tega, ker so sovažniki mirovno ponudbo centralnih držav odklonili.

Nemška nota.

Berolin, 31. januarja. Vladi Zedinjenih držav je bila danes izročena ta - le nota:

Berolin, 31. januarja 1917.

Vaša ekselencia ste bili tako prijazni, da ste mi dne 22. januarja sporočili poročilo, katero je predsednik Zedinjenih držav ameriških isti dan podal ameriškeemu senatu. Cesarska vlada je vzela vsebino poročila na znanje z ono resno pozornostjo, ki pristaja izvajanjem gospoda predsednika, katerega so prožeta višjega čuta odgovornosti. V velikem zadoščenju je, da so glasila smer te manifestacije v večjem obsegu z načeli in željami, ki jih zastopa Nemčija.

Temu je priložiti v prvi vrsti pravico samodoločbe in enakopravnosti vseh narodov.

Priznavajoč ta princip, bi Nemčija odkrito pozdravljala, če bi ljudstva, kakor na Irskem in v Indiji, ki nimajo državne neodvisnosti, dobila sedaj svojo prostost. Zveze, ki gonijo narode v tekmovalstvo za moč in v mrežo sebičnih intrig, odklanja tudi nemški narod; nasprotno pa je njegovo veselo sodelovanje zagotovljeno vsem stremiljenjem, ki imajo za cilj preprečenje bodočih vojen.

Svoboda morja

kot predpogoj za prosti obstoj in mirni promet med narodi je bila enako, kakor odprta vrata trgovini vseh narodov vedno ena izmed temeljnih misli nemške politike.

Tem bolj obžaluje cesarska vlada, da onemogoča miru sovažni nastop njenih sovažnikov svetu, da bi se sedaj mogla pričeti z uresničevanjem tem vzvišenih ciljev. Nemčija in njeni zaveznički so bili pripravljeni, stopiti čim prej v mirovna pogajanja ter so označili kot temelj

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 31. januarja. (Kor. urad.)
Uradno se poroča:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armada skupina general-feldmaršala von Macken-sena.

Osmanske čete so zavrnile tik ob izlivu Sereta močne ruske izvidne čete.

Armada fronta general-obersta nadvoj. Jožefa.

V odseku Mesticanesti so Rusi zopet začeli napadati. Dva njihova napada smo do zadnjega zavrnili. Pri tretjem smo izgubili oporišče južno od ceste v Valeputno.

Armada fronta general-feldmaršala princa Leopolda Bavorskega.

Južno od Pripiata nobenih posebnih dogodkov.

ITALIJANSKO IN JUGO-VZHODNO BOJIŠČE.

Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 31. januarja. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča:
Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Močan mraz in sneženje je omeji-lo bojno delovanje. Ob lotarinski meji pri Leintriu je bil artiljerijski boj od opoldneva sem močan. Zvečer so napadli Francozi daj naših pozicij. Zavrnili smo jih.

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta general-feldmaršala princa Leopolda Bavorskega.

Na vzhodnem bregu reke Aa se naskočile naše čete rusko pozicijo in zavrnile v njej več močnih protinapadov. Vjele so 14 častnikov in nad 900 mož in vplele 15 strojnih pušk.

Armada fronta general-obersta nadvoj. Jožefa.

Po silnem ognju so napadli Rusi večkrat pozicije ob cesti v Valeputno. Dva močna napada sta se ponesrečila, pri tretjem napadu pa se je posrečilo nekemu ruskemu oddelku vdreti v neko oporišče.

Armada fronta general-feldmaršala von Macken-sena.

Proti Donavi so prodrli močni sovražni izvidni oddelki. Osmanske postojanke so jih prepodile nazaj.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Izvidne čete so pripeljale z nekega izvidnega pohoda v loku Črne nazaj več vjetih Italijanov.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

Cesarica - častna polkovnica.

Dunaj, 31. januarja. (Kor. urad.)
Strefleur poroča: Cesar je izdal sledeče lastnoročno pismo:

Ljuba gospa soproga!

Toplo sočustvovanje, ki je izkazuje Vaše Veličanstvo. Moji vrli oboroženi sili, njenim bojem in zmagam, njeni radosti in njenemu trpljenju, Mi daje povod, da približam Vaše Veličanstvo, ki Mi stojite v težkih časih kot prava vojakova žena vzorno ob strani, tudi na zunaj. Svojim vrlim vojščakom.

Zato imenujem Vaše Veličanstvo za polkovnico - imejteljico Svojega preizkušnega huzarskega polka št. 16.

Vse Moje hrabre čete naj vidijo v imenovanju Vašega Veličanstva nov dokaz Moje hvaležne naklonjenosti in naj, kakor dosedaj, trdno vztrajajo, zaupajoč na Vsegamogočnega in v Našo pravično stvar.

Baden, 29. januarja 1917.

Karel s. r.

(Huzarski polk št. 16 se rekrutira iz debrecinskega okraja. Pred vojno je garnizioniral v Mariboru, Radgoni in Gračevinih t.)

Makedonska fronta.

Bolgarsko uradno poročilo.

31. januarja. Slabotno artiljerijsko delovanje, na posameznih točkah slaboten ogenj pušk in strojnih pušk med stražami. V loku Črne posrečena podvzeta nemških patrulj, ki so vdele v sovražne jake, tam pri-

dejale sovražniku izgube ter se vrnile z vjetimi. Naši izvidni oddelki so uspešno delovali severo - vzhodno od Dojranskega jezera, ter pripeljali nazaj vjete, puške in drug vojni material.

Vojna z Romunijo.

Na črti ob Seretu in Donavi se da sklepati iz večjega izvidnega delovanja Rusov na nove napadalne namene. Ker nastopi koncem februarja ali začetkom marca na teh frontnih odsekih tajanje, so za več tednov večja podjetja izključena. Operacije znatnega obsega se ne dajo potem izvesti do druge polovice aprila. Ker kaže ruski vojni načrt za spomlad 1917, ako nas ne varajo vsa znamenja, jedno glavno akcijo in več stranskih akcij pred glavno, se mora podjetje ob Seretu in ob Donavi izvršiti prihodnje tedne. Za to potrebne sile, okoli 250.000 do 300.000 mož, so najbrže na razpolago. Nasproti temu pa so čete za veliko ofenzivo, kakor se zdi, še pri prvih pripravah. V zvezi z napadalnimi nameni na črti ob Seretu je sovražnik napadel večkrat zopet naše pozicije na gorski zapadni meji Moldave. Z ostrim napadom naše tamošnje fronte hoče preprečiti premikanje čet in učinkovati demonstrativno. Na fronti ob Rigi so razširili zavezniški dosedanje uspehe svojega ofenzivnega sunka, vsled česar je vezanih v tem prostoru obilo ruskih sil.

Kolin, 31. jan. Kakor poroča „Kölnische Volkszeitung“ iz Petrograda, je od začetka nemško-avstrijske vojne z Romunijo do 15. jan. naznanjenih ruskih ofenzivnih izgub: mrtvih 2094, ranjenih 5223, pogrešanih 673, skupno 7990 oficirjev. Ako vpoštevamo doslej veljavno razmerje, da izguba jednega oficirja pomeni tudi izgubo 60 mož, potem bi bila ruska armada v Romuniji in pri razbremenitvah napadih na ostalih frontnih delih izgubila najmanj 480.000 mož. Zadnje izgube še niso tu vštete.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

31. januarja. Od časa do časa prenehajo obojestranski artiljerijski ogenj ob Donavi okrog Izače. Sovražni monitorji so brezuspešno obstreljevali s kanala Suline sem naše pozicije vzhodno od Tulče.

Rusko uradno poročilo.

29. januar. Romunska fronta. Tekom boja 27. t. m. severovzhodno Jakobenov jugozapadno Kimpolunga so vjele naši oddelki 30 oficirjev in nad 1000 vojakov.

Na soški fronti.

Iz poročila, odobrenega v vojno-poročevalskem stanu:

Razmeren mir na soški fronti je trajal skoro že dva meseca in pol. Zadnjih šest tednov je bilo krivo tega brezupno vreme, sicer pa kaže vse, da nepričakovana italijanska pasivnost, ki stoji v velikem nasprotju z uradno naznanjeno željo, da treba za Božič na vsak način doseči Trst, temelji v spoznanju, da se je avstro-ogrska fronta po italijanskih lokanih uspehih v zadnjih soških bitkah prav znatno ojačila. Na lici mesta se dobi prepričanje, kako neznatni so bili uspehi Italijanov od šeste do devete bitke, dasi kupljeni s tako ogromnimi krvavimi žrtvami. Največja pridobitev prostora po 20 mesecih ne znaša niti 10 kilometrov, povprečna pridobitev med Adrijom in Gorico v istem času tri do štiri kilometre. V gorškem odseku stojijo c. in kr. pozicije 1500 metrov proč od središča gorškega mesta. Uspeh zadnjih štirih bitk se omejuje na vreči podoben prostor na Komenski planoti med Hudim logom na jugu in Fajtim hribom na robnem grebenu na severu. Namen Italijanov, da bi po zavzetju Fajtega hriba krepko prodrli proti vzhodu, po drugi strani pa se priklonili z južnega robnega grebena do Grmade in se tako približali Trstu, se je popolnoma izjalovil. Tudi na Fajtem hribu so zasedli samo eno kopo, vzhodni višji vrh je ostal v posesti braniteljev. Pa tudi posest te kope ni neomajna, kar je pokazalo zadnje dni neko izvidno podjetje. Kratka artiljerijska priprava na močno zasedene pozicije na Fajtem hribu in na nekoliko bolj južno ležečo koto 363 je tako učinkovala, da so avstro-ogrski izvidni oddelki v hipu splezali po skalnem pobočju in vdrli v glavne črte, jih razrušili in potem po ukazih se vrnili s 120 vjetniki in par strojnimi puškami. — Med Hudim logom in prostorom severno Kostonjeve je potisnjena nova italijanska črta kot klin v avstro - ogrsko pozicijo in ta klin je vedno izpostavljen ognju naše artiljerije in je torej v vedno neprijetnem položaju. Ko so Italijani poskušali na vsak način prodrati ob močno, na hoteli z močnim ognjem

proti vzhodu doseči če že ne odločilen, pa vsaj precejšen taktični uspeh. Kakor pa stvari sedaj stoje, je žilava vztrajnost c. in kr. čet v tem odseku odzvela tudi in krajšim uspehom na planoti vsako veljavo.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

31. januarja. V Trentinu in na Koroškem od časa do časa prenehajo artiljerijsko delovanje ob izhodu iz doline Camonike, v gorskem pasu zapadno od Gardskega jezera in na Vis. Putu, med Malim Palom in Zellenklofom.

Na fronti Julijskih alp je bila sovražna artiljerija včeraj na Krasu bolj delavna. Naši so energično odgovarjali ter motili gibanje sovražnika na potih za fronto. Na celem pozorišču operacij vlada izredno hud mraz. Na nekaterih višje ležečih točkah je dosegel mraz —28°.

Stališče Italije v novi ofenzivi četverozveze.

Lugano, 30. januarja. Zborni poveljnik grof Marazzi, ki je že 20 let član zbornice in je bil v Sonniovem ministertvu vojni državni podtajnik, sedaj pa je jako popularen kot osvojitelj Gorice, priobčuje v oficioznem „Giornale d' Italia“ članek, ki je naslovljen brez dvoma spozumno s Cadorno na zavezniške Italije. Marazzi zahteva za predpogoj zmage enotno poveljstvo armad četverozveze v svrhu izvedbe vojnega načrta. Najtežja ofenziva pri tem, pravi Marazzi, pripade Italiji, katera mora radi tega dobiti pomoč s strani zaveznikov. Angleži in Francozi imajo nalogo, da vežejo samo z eno ofenzivo v Alzaciji kolikor mogoče mnogo nemških čet. Ta nenavadna razprava vojnih načrtov entente po aktivnem generalu je razložljiva samo kot nova proklamacija Cadornove teze, da pričakuje Italija pomoč da pa ne more drugim pomagati.

Istočasna italijansko - ruska ofenziva.

Lugano, 31. januarja. „Giornale d' Italia“ naznanja, da pričeta hkratu proti Avstriji velika italijanska in ruska ofenziva, katero bo moralo podpirati tudi mornariško podjetje. Italijanski listi naglašajo, da samo, ako bo premagana Avstrija, se doseže popolna zmaga.

Oklic italijanskim vojakom na fronti.

Lugano, 30. januarja. „Popolo d' Italia“ priobčuje oklic, poslan vojakom na fronti, ki se bavi z mirovnim vprašanjem in vojnimi cilji ter nato podžiga vojaške k žilavemu in vztrajnemu boju, kateremu bo sledila v kratkem zmaga in ž njo oprostitve Trentina, Trsta, Istre in Dalmacije.

Italijanska misija v Rusiji.

Lugano, 30. januarja. (Kor. ur.) Italijanski časopisi naznanjajo dohod italijanske misije v Petrograd. Misija namerava razširiti in utrditi trgovske zveze med Italijo in Rusijo. „Neue Zürcher Zeitung“ poroča, da se je v Petrogradu pod avspicijami zavarovalnice „Volga“ ustanovilo „Rusko - italijansko društvo za razvitek duševnega in gospodarskega prometa“. Nasproti temu hočejo ustanoviti v Milanu „Ruski zavod“. Izhajati začne tudi revija v ruskem, italijanskem in francoskem jeziku, ki se bo pečala s tozadevnimi vprašanji.

Vojna z Rusijo.

RUSKO URADNO POROČILO.

29. januarja. Zapadna fronta. V okolici Rige se je omejevalo sovražno delovanje na strele proti našim jarkom. Jugozapadno vasi Protutora, deset vrst južno Brcečanov, so se polastili naši oddelki v noči 27. po bajonetnem napadu prve vrste jarkov navzlic celi vrsti trdovratnih protinapadov s strani Turkov, ki so bili vrženi nazaj z velikimi izgubami. Pri šestih galerijah sovražnih min smo povzročili eksplozijo, uničili sovražne jake in se vrnili na svoje izhodišče. Nato so Turki dvakrat napadli naše oddelke, bili pa so odbiti. Ko smo se polasčali sovražnih jarkov, smo vjele 28 turških vojakov in 1 oficirja.

Petrogradska konferenca.

Konferenca v Petrogradu se bo do baje udeležili: Za Francosko kolonijski linister Doumergue in general de Castelnau; za Anglijo minister lord Milner, pooblaš. minister lord Revelstoke in general Witson; za Italijo minister Scialoja in general Ruggiero Laderoni.

Baje pride sredi februarja tudi Lloyd George v Petrograd, da uredi razmerje med Rusijo in zapadnimi državami.

Priprave na zapadu.

Bazel, 31. januarja. Na francoskih železnicah je s 1. februarjem za 14 dni zaprt ves osebni promet.

Milan, 30. januarja. »Secolo« poroča z angleške fronte, da se tam pripravljajo veliki dogodki. Angleška armada narašča kakor morje.

London, 30. januarja. »Times« poroča s francoske fronte: Dosedaj so bili Nemci o vseh naših ofenzivah na zapadu vedno že naprej natančno podučeni, tokrat pa bo francosko armadno vodstvo lahko zaukazalo napad kjerkoli bo hotelo, ne da bi Nemci zapazili pripravljene sunek prej, predno začne artiljerijska priprava. Pa tudi to se bo dalo preprečiti, ako imajo zavezniški dovolj municije, da istočasno obstreljujejo celo črto.

Vpoklici na Angleškem.

Amsterdam, 31. januarja. (Kor. urad.) Iz Londona poročajo: Danes javno nabit razglas kliče leta 1898. rojene tekom 14 dni in leta 1899. rojene tekom 30 dni do doseženem 18. letu pod zastave.

Nameravan atentat na Lloyda Georgea.

Preko Amsterdam poročajo, da so v Londonu aretirali tri ženske in enega moškega, ki so baje iz verskih nagibov hoteli zastrupiti ministrskega predsednika.

Boji na morju.

Nemške križarke v indijskem oceanu.

Petrograd, 31. januarja. Iz Toklja poročajo, da se širijo vesti, da sta se pojavili v indijskem oceanu dve nemški pomožni križarki. Govorica je napotila japonska plovna podjetja, da so ustavila priobčevanje voznih načrtov.

Oboroženje sovražnih trgovskih ladij.

London, 30. januarja. (Kor. ur.) Newyorški list »Evening Sun« poroča iz Washingtona, da namerava državni departement izdati nove naredbe za pristaniške častnike, po katerih se bo dovolilo trgovskim ladjam vojujočih se držav imeti na zadnjem delu težke topove radi značaja bojnih operacij nemških podmorskih čolnov.

»Laurentic«.

Angleška admiraliteta zatrjuje, da pomožne križarke »Laurentic« ni potopil podmorski čoln, temveč da je naletela na mino.

Češki protest proti ententi.

Dunaj, 31. januarja. (Kor. urad.) Zunanji minister grof Czernin je prejel od predsednika »Česke zveze« dopis, ki se glasi: Vaša Ekszellenca! Z ozirom na odgovor sovražnikov kvadrupelalijance predsedniku Wilsonu, v katerem navajajo z monarhijo se vojujejo države med drugim tudi »osvoboditev Čehov izpod tuje jarma« kot svoj vojni cilj, ki ga hočejo doseči z oboroženo silo, zavrača predsedništvo »Česke zveze« to insinucijo in izjavlja kategorično, da vidi češki narod, kakor vedno v preteklosti, tako tudi v sedanjosti in v prihodnosti svojo bodočnost in temelje svojega razvoja le pod habsburškim žezlom.

Razne politične vesti.

= Avstrijski družbi za izdelovanje orožja je bil doslej predsednik in član upravnega sveta bivši guverner Bodenkreditanstalt dr. Rudolf Sieghart. Ta je zdaj odločil tudi ti mesti. Kaj je pravi vzrok, da tega moža tako srdito iztirajo, še vedno ni pojasnjeno.

= Zloraba lazaretnih ladij. Nemška vlada je podala potom ameriškega in španskega poslanstva angleški in francoski vladi spomenico, ki trdi, da sovražne vlade, zlasti angleška, porablja lazaretne ladje ne samo za ranjence, bolnike in morske ponesrečence, marveč tudi za vojaške svrhe in tako kršijo haaški dogovor glede uporabe ženevske konvencije na pomorsko vojno. Radi tega ne bo trpela več nikake sovražne lazaretne ladje v morskem obsegu med črtama Flamborough-Head-Tersling in Quessant - Land - End.

= Spor v nemškem aneksionističnem taboru. Med najodličnejše zastopnike vsenemške aneksionistične struje je spadal dosedaj bivši nemški guverner v Afriki Peters, katerega izvajanja so vzbujala na Nemškem vedno veliko pozornost. Sedaj poroča »Vorwärts«, da so Vsenemci napovedali drju. Petersovo vojno in sicer radi njegovega (tudi od nas nedavno citiranega) članka o razpoloženju na Angleškem. V tem članku očita dr. Peters nemški vladi, da je zagrešila velik greh, kar se je dose-

daj obotavljala nastopiti proti Angliji z najbrezobzirnejšo podmorsko vojno in je s tem Angliji omogočila, da se je založila z živežem za dva leti. Nasprotniki poostrene podmorske vojne so porabili to Petersovo informacijo kot dokaz, da bi poostrena podmorska vojna ne imela nobene nage haske in bi zapletla Nemčijo le v nove težkoče. Vsenemci so zato pozvali Petersa, naj svojo trditev prekliče, ker ni resnična. Temu pozivu Peters ni hotel ustreči, temveč je še enkrat poudaril, da so njegove informacije glede angleške aprovizacije popolnoma zanesljive. Sedaj so se Vsenemci v svojem glavnem organu »Unabhängige Nationalkorrespondenz« drja. Petersa slovesno odrekli.

Vesti iz primorskih dežel.

Iz politične službe na Primorskem. Namestništveni tajnik Oton Huber je imenovan za okrajnega glavarja na Primorskem.

Deželna blagajna v Gorici zaplenjena. »L' Eco« poroča: G. Hermagor Lutman iz Gorice, deželni uradnik, je bil 31. avgusta l. l. interniran v Ponzi, provinca Caserta. Po odhodu računskega oficijala Hugona Persa v vojaško službo, je bila Lutmanu od deželnega odbora poverjena blagajna za izplačevanje pokojnin in ustanov kakor tudi nadzorstvo nad deželnimi poslopi. Ko je sovražnik okupiral Gorico, je bil Lutman interniran in vsebina deželne blagajne je bila zaplenjena.

Smrtna kosa med izgnanci. V bolnišnici v laškem Vidmu je umrla gospa Ana Urbancič iz Kobarida, Kotlarjeva, stara 62 let. Ko so zasedli Italijani Kobarid, so jo odpeljali v Italijo in je bila dalje časa internirana, kakor tudi njen sin Fran, ki pa je smel končno vrniti se v Kobarid, kakor sledi iz došlih pisem od tam. Spoštovana žena je umrla po kratkem bolehanju, tolažila jo je hči, Trije sinovi so v Avstriji. Mož pokojnice, stari Kotlar, širokznan ugleden gospodar, je umrl v Gorici pri svojem sinu Dolfu prvi dan po napovedi vojne s strani Italije. Razžaloščenim preostalim naše odkrito sožalje!

Umrl je v Meranu gospod Josip Semec, c. in kr. stotnik 97. polka, imejtelj srebrnega in bronastega »Signum laudis« in vojaškega služnega križa tretje vrste z vojno dekoracijo. Mučno bolezen, kateri je podlegel, so mu zadali junaški boji v Karpatih. Zaluhoči rodnihi Semetovi naše sožalje!

Županstvo v Vogrskem, sedaj v Zdenskivasi pri Dobropoljah prostem potom vsakega, kateri bi znal za sedanje naslove in sicer: Petrovčič Ivana št. 59, Marvin Jožefa št. 52, Gregorič Andreja št. 68, Gregorič Pavle št. 40, Persič Marija št. 71, vsi z Vogrskega in Valentinčič Katarine iz Plavi, bivajoče zadnji čas tudi na Vogrskem pod št. 107. Dotični naslovi se potrebujejo radi izplačevanja vojaške stanarine kakor tudi radi dostavljanja plačilnih pol.

V Trstu je bilo v času od 20. do 27. m. m. 10 slučajev legarja, 6 slučajev škrlatice in 2 slučajja davice.

Kdo ve kaj? Komu je znano, kje biva Franc Pontar, k. u. k. Lfr. 27. Bagacentra in kje biva August Monfreda, Inf. Rgt. 58? Oba sta doma iz Kobarida in sicer Pontar št. 165, Monfreda pa št. 3. Janez Fila v Zasipu št. 22, pošta Bled.

Potresna katastrofa v Brežicah.

Strašna potresna nesreča, ki je zadela Brežice in okolico, je napravila, kakor smo izvedeli iz prijaznega sporočila gospe, ki je prestala vse grozote potresnih dni v tem mestu, mnogo več škode, kakor je bilo moč prvi hip presoditi. V mestu in neposredni okolici je ni hiše, ki ne bi bila močno poškodovana, večina hiš v mestu pa je porušena.

Prvi potresni sunek je zadel mesto ob ¼ 10 dopoldne ter je bil ta sunek tako močan, da je razdelal večino hiš. Ponavljali pa so se potem sunki čez dan približno vsako uro z večjo ali manjšo silo. Posebno močan je bil zopet sunek ob 10. zvečer, potem ob ¼ 12. po noči; ob 4. zjutraj je bilo več manjših sunkov, močnejši sunek je bil zopet ob 5. zjutraj, ob ¼ 7. pa je bil zopet tako silen sunek, kakor je bil prvi potresni sunek, ter je zlasti ta sunek povzročil zopet mnogo škode, ker se je začelo že prej razpokano zidovje rušiti in se vdiral stropi.

Potresni sunki so bili vsi vertikalni, tako, da so se hiše rušile same v sebe. Tako so se dimniki vdiral, ostali pa so na strehi deloma ker so se bili samo sesuli, deloma pa tudi zaradi snega. Tako si moramo razlagati tudi dejstvo, da je na cestah videti razmeroma malo kamna in opeke, dočim so hiše hudo poškodovane. Ponekod je sicer zunanje zidovje bilo

kolikor toliko ohranjeno, v notranjosti pa so hiše popolnoma razdejane. Od strehe do tal segajoče razpoke pa pričajo tudi tu o strašnem učinku potresa.

Kolodvorsko poslopje je sicer nekoliko trpelo, toda poškodbe na tem poslopju so malenkostne. Tudi ostale železniške naprave niso trpele prav nič. Sicer pa v celotnem mestu ni hiše, ki bi ne bila poškodovana in vsaj za nekaj časa nerabna za prebivanje. Vse manjše hišice od kolodvora v mesto so porušene. Najbolj je poškodovana vila notarja Horvata, kateri se je prvo nadstropje popolnoma podrla. Frančiškanski samostan in frančiškanska cerkev sta trpela tako, da so morali cerkev zapreti in da v samostanu nobeden ne stane več. Frančiškani so se preselili na kolodvor, kjer prebivajo v vagonih južne železnice. Težko, da se bo dalo samostansko poslopje popraviti. Župna cerkev je tudi zaprta, župnišče zelo poškodovano. Zvonik župne cerkve grozi, da se bo zdaj in zdaj podrli. Nemški dom je v notranjosti popolnoma porušen pa tudi na zunanji je vse zidovje križem razpokano ter grozi, da se porušijo še zadnje stene. Tudi pri bolnišnici se vidi že zunaj, da je na notranjost razdejana. Prvo nadstropje je porušeno. Narodni dom je mnogo trpel zlasti v drugem nadstropju. Sicer pa je zunanje zidovje še precej dobro držalo; drugo nadstropje pa je za sedaj neporabno. Največ je trpel Stari grad, ki je v notranjosti popolnoma uničen ter se je tam podrlo več sten in udrla več stropov. Klavžarjeve hiše je prvo nadstropje popolnoma uničeno.

Vsi uradi, izvemši davkarijo, so se morali preseliti. Pošta se je preselila na kolodvor, sodnija v Sevnico, okrajno glavarstvo se je nastanilo v Adamusovi hiši, ki je razmeroma malo trpela. Bolnišnico so takoj prvi dan prepeljali deloma v Zagreb, deloma v Celje in Maribor. Poveljništvo vojaštva, ki je prišlo na pomoč, se je nastanilo tudi v Adamusovi hiši.

S posebno hvalo in zahvalo je omeniti delovanje vojaštva, kateremu je pripisovati, da ni bilo večjih nesreč in zlasti, da ni izbruhnil požar. Takoj po prvih sunkih je hodilo vojaštvo od hiše do hiše, od stanovanja do stanovanja, pomagalo, kjer je bilo treba, ugašalo ogenj, prigravalo ljudstvu in zaklepalo in zastražilo odprta stanovanja. Ko so dospeli pomožni oddelki, so razdeljevali vojakom med ubogo ljudstvo hrano, postavili šotore ter prirejali druga stanovašišča. S hvalavredno požrtvovalnostjo je razdeljevala tudi ga. Švajgerjeva med ubogim prezebanjem otroke okrepčila in čaj ter neustrašno pomagala, kjer je mogla. Došli pionirski oddelki popravljajo za silo stanovanja manj razdejani hiši, podpirajo stropne in stene ter bodo postavili barake baje na travniku v bližini bolnišnice.

Pri tovarni za palice, kjer je stanovalo največ beguncev s soške fronte, so hiše manj trpele in tudi tovarna ni močno poškodovana.

V Brežicah so bile 4 osebe ubite 2 vojaka in 2 ženi, med njimi gospa Ana Voglar, vdova po bivšem nadučitelju v Dobrni pri Celju.

Vest o smrti glavarjeve žene ali matere, ki se je bila raznesla, ni resnična.

Mnogo živine pogrešajo, bodisi, da je podsuta, bodisi, da se je iztrgala in tava sedaj po okolici.

Krša vas in Catež sta popolnoma porušena in je ni hiše, o kateri bi se smelo reči, da bo še kdaj porabna.

Dnevne vesti.

— Ljubljana pod zaščito zakona o varstvu najemnikov. Danes je izšla naredba, ki določa kraje, spadajoče pod zaščito navedbe o varstvu najemnikov. Ti kraji so: Dunaj, Dunajsko Novo mesto z okolico, Sv. Hipolit z okolico, Linc, Urfahr, Steyr, Gradec, Maribor, Ljubljana (policijsko območje) in Plzen.

— Odlikovanje. C. kr. finančne straže nadporočnik g. Ivan Kosti je odlikovan z zlatim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetlinje.

— Vojaška pisma. Slovenski podžupnik Cesarjevič pešpolka št. 17 pišejo: Tudi pri nas na bojišču se lahko vozimo z zračnim letalom. Naš tovariš gosp. računski podčastnik Alojzij Skrem se je 19. t. m. dvignil z dvokrilnikom, katerega je sam konstruiral, ter letal do 20. t. m. v zračnih višinah. Preletel je lepo črto kakih 300 km. Srčne pozdrave domovini. — Vojaki v zdravilišču Grafen-hof-St. Veit im Pongau pošiljajo rojakom presrečne pozdrave. — Slovenski fantje 97. pp., 10. stotnije pošiljajo s vsem Slovencem in Slovenkam najlepše pozdrave: desetnik Anton Kokot iz Stanjela, poddesetnik Ivan Bajt iz Tolmaja, poddesetnik Rado Mezgec.

— Vojaki 7. lovškega bataljona, ki so se udeležili začetkom septem-

ra 1915. bojev pri Sinkowa v vzhodni Galiciji in ki bi mi mogli povedati, ali je moj svak Karel Vunž, enol. prostovoljec - četovodja. 7. lov. bat. 4. stotnije. padel ali je bil ranjen ali vjet, prosim lepo, da mi to sporočijo. — Robert Jarušek, administrator »L. Novine«, Brno, Moravsko. (320)

— »Glasbena Matca«. Vstopnice za koncert Možartovega Requiem-a v frančiškanski cerkvi so dogotovljene in so se snoči začele prodajati. Veličastno delo jo šele v cerkvi ob spremljevanju orkestra in mogočnih, krasnih frančiškanskih orgel do prave veljave prišlo, saj je delo cerkvi v prvi vrsti namenjeno. Orgle bo igral naš mojster cerkvene glasbe, odlični skladatelj gospod Stanko Premrl. — Vstopnice za oba koncerta »Soči« se že prav hitro prodajajo in je bil prvi koncert za sredo, (v katerem se bo poleg drugih skladb izvajala »Soči«), snoči že razprodan, drugi koncert za četrtek pa je že do polovice razprodan, dasi še niti plakati nalepljeni niso. Vsi obiskovalci z dežele se opozarjajo, naj si vstopnice za Requiem (za turek) in za »Soči« (v četrtek) najbolje ekspresno takoj naroče, sicer se je bati, da ne dobijo vstopnic. Spored Sočinega koncerta prijavimo prihodnjic.

— Prošnja za stare časopise. V jetnišnici ljubljanskega sodišča se izdelujejo iz starih časopisov odeje za ranjene vojake. Papir, ki je bil na razpolago v to svrhu, se je uporabil vsled česar se prebivalstvo nujno prosi z novimi darovi star. časopisov omogočiti nadaljevanje tega domoljubnega dela. Darovani papir naj se blagovoli oddati pri c. kr. upravitelstvu jetnišnice v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 9 ali mu pa sporočiti po dopisnici, h komu in kdaj naj se pride ponj.

— Ljudskošolske vesti. Definitivno so imenovani: učiteljica Angela Peterlin - Steblaj v Fari-Vasi Julija Bantan v Catežu in Ivana Merhar v Strugi. Učitelj Josip Wagner v Spodnji piški je imenovan za nadučitelja extra statum. Premješčen je nadučitelj Anton Urbančič iz Iške vasi v Horjul in učitelj Josip Poljanec iz Radeč v Bloke.

— Posesniki žrebcev, kateri hočejo v prihodnji spuškalni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitost tujih kobil, morajo zglasti te svoje žrebce najpozneje do 10. februarja 1917 pri političnem okrajnem glavarstvu, v čigar okolišju se nahaja stajališče žrebčev.

V Vevčah se je v ondnotni tovarni razletel kotel, kjer ko prale ženske. Ranjeni so en možki in več žensk.

Mrtvega so našli v planinski koči na Rotarici 40letnega Marka Koblarja, drvvarja iz Farjevega potoka. Delal je na planini od 8. pr. m. Iz priprav okoli njega se vidi, da je hotel zakuriti in kuhati, pa je onemogel in zmrznil.

Potres v Novem mestu. Iz Novnega mesta nam pišejo: Dne 29. januarja ob 9. uri 23 minut zjutraj se je pojavil splošno opažen potres. Zazibala so se tla, zahreščalo zidovje, zavzvenela okna in steklena posoda, zanihale svetilke, vrata so se odpirala. Trajal je 3 sekunde. Ponovil se je potres še isto jutro ob 11. uri 28 minut z enakimi učinki po predidčem šumenju s krepkim sunkom; gibanje trajalo 3 sekunde, se je pomikalo v smeri od juga proti severu.

Od lakote je umrl kajfar Jurij Zumboj v celjski okolici. Bil je 83 let star in zapustil svojo hišo le kadar je šel miloščine prosit. Pred nekaj dnevi sta ga prišla obiskat brat in svačinja. Mož je bil že mrtev in sicer se je pozneje dognalo, da je umrl vsled lakote. A treba mu to ni bilo, kajti imel je nad 1000 kron denarja, ki ga mu je na odnesel brat, ko ga je našel mrtvega.

Občinski odbor v Novi Štifti v celjskem okraju je razpuščen in je nadučitelj Ivan Kelc imenovan za gerenta.

Poročil se je 28. m. m. v Št. Vidu ob južni žel. g. Janko Virant, c. kr. ognjičar na Dunaju, z gospico Malči Malgajevo, posestnico v Št. Jurju ob Južni železnici. Bilo srečno!

»Hoffmannove pripovedke« se samo še danes in jutri, v petek, dne 2. t. m. vidijo v tukajšnjem kino Ideal. — Od sobote dne 3. do ponedeljka dne 5. t. m. »Poljska kri«. Roman baletne plesalke v 3 delih. Stavil Djalmer Christofersen. Richard Lund v glavni vlogi.

Zgubljena je bila ruta s črnimi lisami v nedeljo zvečer od glavnega kolodvora do Resljeve ceste št. 22. Kdor jo je našel, naj jo odda v imenovani hiši v pritličju.

Našla se je manjša svota denarja 20. januarja v megarskem drevoredu. Dobi se na Fari-Vasi, Pribeška ul. 1.

Aprovizacija.

+ Krušne izkaznice se bodo izdajale v soboto 3. februarja od 8. do 1. ure popoldne.

+ IX. krušna komisija uraduje v steklenem salonu g. Marenceta, Dolenska cesta št. 20.

+ Uslužbeni južno in državne železnice dobivajo do preklica še naprej izkaznice za kruh, moko i. t. d.

+ Štiri vrste nakazil za mleko, ki se dajo strankam zadnji čas v mestni preskrbovalnici, povzročajo veliko govorenja, izpraševanja in zabavljanja. Ljudje se kar nočejo sprijazniti z njimi, delajo prodajalkam mleka radi njih velike preglavice in obremenjujejo tudi preskrbovalnico z vednimi pritožbami. Vsakdo prosi za rdečo nakaznico. Toda razmere so take, da tem prošnjam na noben način ni mogoče ugoditi. To radi tega, ker prvič stranke, ki dobe izkaznice, niso mleka vse enako potrebne, drugič pa, ker je mleka premalo za vse. Vsaj včasih ga je premalo; zgodi se n. pr., da pade dovolj v par dneh za 200 litrov in tu ni mogoče drugega, kot da gre marsikdo le z zelo majhno merico mleka, če ni drugače, pa tudi praznih rok domu. Le tako se da zagotoviti polno množino onim konsumentom, za katere bi znal imeti primanjkljaj usodepolne posledice. Tu pridejo v poštev v prvi vrsti dojenčki, torej otroci pod enim letom, poleg njih pa še par težkih bolnikov. Ti imajo rdeče nakaznice. Otrokom od prvega do 4. leta in za lažje, vendar nevarne bolezni, se dajo rumena nakazila. Tretje, to je bele nakaznice, pripadajo po večini boleznim, pri katerih se da tudi brez mleka ali z malo množino še izhajati. Višnjeve pa dobe stare osebe in ljudje, ki so le slabotni ali slabokrvni. Ti so v slučaju pomankanja najbolj prikrajšani. — Če pride mleka premalo, imajo dobiti rdeče nakaznice polno mero, drugim pa se mora ta po potrebi krašiti. Tako dobe rumene le tričetrt, bele le polovico tega, kar bi jim šlo, višnjeve pa celo ničesar. Enkrat je razmerje boljše, drugič slabše. Saj množina mleka, ki ga dobe mlekarne, variira od dne do dne in včasih precej občutno. Kadar pa je ta zadostna, takrat ima dobiti vsakdo svojo mero polno. — Ravno zadnje dni je primanjkljaj zelo velik; razumljivo je, da je to marsikomu neljubo in za tem mlekom, ki ga dobi, težko izhaja. Vendar pa prosi preskrbovalnica, naj vsakdo uvidi, da morajo priti dojenčki do mleka prvi in da ni mogoče vnoštevati nebroj prošenj odraslih ljudi, naj se tudi njim dajo rdeča nakazila.

Razne stvari.

* Za turško vseučilišče v Carigradu je darovala nemška-orientalna trgovska družba 1.100.000 kron.

* Caruso in draginja. Enrico Caruso priredi v kratkem svoj turné po Argentini. »Temps« javlja, da bo dobil Caruso za vsak večer 31.250 frankov. »K temu me je prisilila splošna draginja,« je izjavil Caruso poročevalcu omenjenega lista.

* Same eksplozije. V New-Jerseyu v Ameriki je eksplodiralo v municijski tovarni pol milijona granat. Škode je 85 milijonov frankov. V neki drugi tovarni se je vnelo 200 ton eksplozivnih snovi in je tudi ta tovarna zletela v zrak.

* V Gradcu so zaprli gostilničarja Alojzija Höferja. Ta je namreč neki dunajski tvrdki prodal večjo množino mošta in dobil na račun 2500 kron. Ko je pa prišel zastopnik tvrde v Gradec, se je izkazalo, da Höfer sploh nič mošta nima, na račun prejeti denar pa da je že zase porabil.

* V Kodanju na Danskem se mudi vsakovrstnih beguncev toliko, da je silna zadrega za stanovanja. Hišni posestniki v Kodanju so porabili to priliko in prav odušeno zvišali najemščino. Prizadeti so seveda najbolj revni domačini. Veliko število takih družin sploh ni moglo dobiti stanovanja in jih je moralo mesto nastaniti po šolah, dokler ne zgradi posebnih barak. V teh bo prostora za 12.000 ljudi.

* Kazenska obravnava proti generalnemu intendantu. Pred honvedskim divizijskim sodiščem v Budimpešti se je začela 29. januarja obravnava proti generalnemu intendantu Evgenu Bora, bivšemu sekciskemu predstojniku v honvedskem ministertvu. Generalni intendant Bora je obdolžen hudodelstva javnega nasilstva, storjenega z izsiljevanjem, zlorabe uradne, oziroma službene dolžnosti in sprejemanja daril v službenih zadevah. Sodišče je sklenilo, da se vrši obravnava tajno.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lesarica in tisk »Narodna tiskarna«.

Občutek dobrega razpoloženja se pojavi, če vsled prehlajenja, prepiha in vlage obolele ude vdravamo s Fellerjevimi bolečinami hladečim rastlinskim esencnim fluidom z znamko Elsafluid. Mnogoštevilni zdravniki priporočajo pri bolečinah revmatičnega izvora to dobrodejno masazo. Fellerjev Elsafluid prekaša vsa druga vdrgovalna sredstva in ga ni z ničemer nadomestiti. Njegov dobrodejni, bolečine pomirjujoči učinek hvalijo v neštevilnih pismih in priznanjih vsi, ki so ga vporabljali. Obenem pa je to domače zdravilo cenejše od drugih preparatov, pravo ljudsko zdravilno sredstvo. Predvojne cene. 12 steklenic franko za samo 6 K naročite pri lekarnari E. V. Fellerju, Stubica, Elsatrg 238, Hrvatsko. Obenem tudi lahko naročite Fellerjeve mlo odvajalne rabarbarske kroglice, izborno želodčno sredstvo. Šest škatlic franko samo 4 K 40 v. Obe zdravili naj bi bili v vsaki hiši vedno pri rokah. Elsa preparate priporočamo radi in iz prepričanja. Zanesljivo sredstvo zoper kurja očesa je Fellerjev turistovski obliž z znamko Elsa za 1 in 2 K. Poskušnja se izplača. (ea)

Spominajte se „Rdečega križa“.

Lepo mesečna soba (solčna lega) s posebnim uredstvom, se takoj odda gospodu ali gospodični. Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najdražje trgovska tvrdka

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko. 3729.

Naprodaj so dve lepi

TELICI

breje, dobre pasme in

kobila

breja. 386

Ljubljana, Poljanska cesta št. 55.

Piškote čokolado

in raznovrstne slaščice se dobiva na drobno in na debelo pri G. DARBO, Ljubljana Mestni trg, Pod Trančo, nasproti Cevljarskemu mostu. 372

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega iskrenoljubljenega sina oziroma bratca

KAROLA

dijaka II. razreda ljubljanske realke

Izrekamo tem potom našo najpristnejšo zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo čast. zastopstvu sl. proforskega zbora ljubljanske realke za častno spremstvo pri pogrebu, soščem za poklonjeni venec in korporativno udeležbo pri sprejmu, gg. pevcev za srce segajoči žalostinki, darovalcem krasnega cvetja ter vsem, ki so spremenili nepozabnega ljubljence k njegovemu prezgodnjemu grobu.

Globoko žalujoča rodbina: Karol Semnigova.

I. zbirka 10. dopisnic po orig. slov. umetnikov obsega:

Jakopič:	Anka	Tratnik:	Materina radost
"	Ob košnji	Klemenčič:	Deček z jabolki
Sternen:	Magdalena	Vavpotič:	Rut
"	iz Trogira	"	Moja mala
Gaspari:	Ob zibeljki	"	Ljubimkanje

Naroča se pri »Umetniški propagandi« v Ljubljani, poštni predal 141.

Razne premičnine

pohištvo, orodje, perilo, zlatina i. t. d., se bodo prodajale na dražbi v soboto, 3. februarja ob 1. uri pop. na Tržaški cesti, Glince 213, »pri Bobenčku«. 382

2 deklci

za zavijanje čaja se sprejmete. Poizve se v Rožni ulici št. 41/I. nadstr. 377

: Učenec :

močne postav, iz boljše hiše, se sprejme v trgovino z meš. blagom Martin Ogorevc, Konjice. 381

Išče se za brodogradilka prilika zagotoviti si večje množino stojčotega ali ložečotega

trdega lesa.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Naprodaj ima

dva konja

IVAN VIDMAR, Črni vrh nad Idrijo, 384

Nadzornik

za večje gostilniško podjetje se sprejme. — Prednost ima umirovljen orožnik. Ponudbe pod »NADZORNIK« na upravitelstvo »Slov. Naroda«. 371

Stalna stranka išče stanovanje

za maj obstoječe iz kuhinje, 3 sob, poselske sobe in pritlikin, ako mogoče z električno ali plinovo razsvetljavo. Ponudbe sprejme upr. Sl. Naroda pod maj 1917/325.

Gospodično

ki igra dobro klavir in zna nemški jezik, išče za pouk v klavirju in v konverzaciji nemškega jezika neka obitelj v Banatu. Prednost imajo izprašane učiteljice. Dobiha hrano in stanovanje v naravi, ter pranje perila in poleg tega plača po pogodbi. Ponudbe s navedbo mesečne plače naj se pošljejo žimreje na naslov: Milan Novaković, Zagreb, Kumičićeva ulica 6, pritlično. 375

Baterije!

Baterije, svetilke ter žarnice vedno v zalogi pri 370

Vido Bratovž

Ljubljana, Stari trg.

Pot v Albanijo.

Iz pisma v širših krogih v Ljubljani znanega gosp. Vinka Pregelja njegovemu prijatelju v Ljubljani posnamemo poglavitne točke njegovega opisa potovanja iz Ljubljane v Albanijo. Gospod Pregelj piše med drugim:

Dragi Viktor!

Zadostovala bo beseda »Albanija«, da si lahko misliš ves križev pot iz Ljubljane tu sem.

Do Zagreba je šlo še precej dobro, čeravno sem moral čakati v Zidnem mostu štiri ure. V Zagrebu sem moral zopet čakati do večera. Ogledal sem si nekoliko mesto in doglal, da je v Zagrebu vse še mnogo dražje kot v Ljubljani.

Zvečer sem se odpeljal proti Bosanskiemu brodu. Bosanski brod ima že malo bosanski, oziroma bolj turški značaj. Tu sem tudi v prvo videl v obraz zakrite Turkije.

Ob 11. uri dopoldne vstopim zopet v vlak, seveda sedaj že na ozko-temni železnici, in ta je začel tako grozno otepati po bosanskih pustinja, da je bilo joo. Računati moram namreč, da smo se vozili v živinskih vagonih, v katerih smo bili do Maglaja in celo do Zenice tako natlačeni kot sardelo.

Končno ob 2. zjutraj se prifruramo v Sarajevo. Žalibog, še ne izstopim dobro iz vagona, če izvem, da je preminul naš presvitli cesar, da je vse zaprto in da so vsemogoče gode in koncerti ustavljeni. Tu v Sarajevu sem prenočil v hotelu, kjer sem prvo noč na celi vožnji pošteno prspal.

Ker ni bilo v Sarajevu nič opraviti, sem se takoj drugi dan odpeljal proti Zeleniki. V vlak sem se seznanil z nekimi Bosancem, enoletnim prostovoljcem, kateri je imel ravno isto pot kot jaz do Zelenike. Dobila sva II. razred in ker je bil moj sopotnik ravno domačin, mi je vsa pogorja in vasi, sploh kar je bilo le kaj zanimivega, opisal in razkazal. Tu moram tudi povedati, da smo se odpeljali iz Sarajeva ob najljepšem dnevu in se že ob 4. uri popoldne našli v gorah v največjem snežnem meteu. To je dobroznana Ivanplarina, ob pol 9. smo bili že v Mostaru, kjer je bilo zopet leno toplo. Železnica rabi v nekaterih krajih tudi zobe, kakor tramvaj na Opčine.

Proga od Mostara je krasna. Toliko izpremembe in nazadnje, kar je največ vredno, se voziš celo uro prav tik ob morju, tako blizu, da bi je lahko zagrabil. Užival sem, ko sem zagledal po tako dolgem času zopet morje.

Ob 7. uri zjutraj smo pridrdrali v Zeleniko. Kar žal mi je bilo iti z vagona, tako je bila vožnja prijetna. Tu sem se zopet formalno javil ter se takoj vkrcal na parnik, kateri nas je ponesel v Boko Kotorsko.

Na morju je brila še precej močna burja, ali vseeno ni mogoče popisati krasote kotorskega zaliva. Rečem samo toliko, misli si skoro po cellem obrežju same vile in male lične hišice, nad njimi se vidijo vinogradi do vrha hriba in potem sinje čisto nebo. Tako je celo vožnja do Kotora. V Kotoru smo se zadržali ob 9. uri zjutraj.

Skadar, 12. jan. 1917.

Tu, dragi moj Viktor, sem prekinil kar celi mesec. Bil sem namreč bolan in nisem mogel pri najboljši volji nadaljevati. Tedaj Kotor! Od tu se začne šele prava vožnja, namreč z avtomobilom čez Lovćen. Imel sem i tu malo malo sreče, namreč spoznal sem po naključju nekega šoferja, ki je ravno odhajal v Cetinje in kateri me je, seveda le proti napitni, potegnil do Cetinja. Odpelješ se iz Kotora ob 2. popoldne ter se po večnih serpentinah pripelješ vrh Lovčena približno ob 4. uri, v Njeguše ob pol 5. in v Cetinje ob 6. zvečer. Vožnja ni nič kaj prijetna, ker te vsega pretrese že v prvih ovinkih. Imaš pač lep razgled na luko kotorsko in kadar si že pri vrhu, tudi na odprto morje in lep del Dalmacije. Pot je dolgočasna in zelo nevarna. Ko se voziš tako že proti vrhu, vidiš še sledove prešle bitke in tu pa tam kak lesen križ; le na enem mestu je neko večje pokopališče, oziroma več križev skupaj tam so bili pokopani naši in Črnogorci. Z vrha Lovčena, vidiš le samo skalo. Tu gre tudi žična železnica čez Njeguše do Cetinjske kotline.

Njeguši so bili morda nekdanj kaj boljši, ali sedaj vidiš le to, kar so napravili naši. Par hiš in barak, drugo pa same razrušene kolibe. Iz Njegušev gre vožnja zopet v hrib, kjer se loči cesta, ena v Cetinje, druga v Podgorico. Seveda smo jo mi obrnili proti Cetinju zopet po serpentinah nizdol. V Cetinje smo se prifrurali ob 6. zvečer. Treba je bilo zopet prenočiti. Stanovanja ni treba, da iščeš, ker pri vsakem prihodu kakega avtomobila stopi že par Črnogorci in otrok, kateri ti ponujajo prenočišče, seveda le proti plačilu. Tudi jaz sem jo ubral z eno navedenih na dom, kjer mi je bilo dano še precej čisto ležišče (slabega pa pri tem ne smeš misliti ničesar).

Večerjal sem v kafani. Tu je kafana tudi gostilna. Dobil sem še precej dobro večerjo in tudi vino ni bilo slabo, samo malo preveč osoljeno je bilo, pa kaj se hoče, Cetinje niso Ljubljana. Moja gospodarica me je že čakala doma s kavo, katero sem popil in se vlegel, seveda utrujen od vožnje, tudi kmalu sladko zaspal.

V jutro nas je avto zopet po velikih serpentinah spravil do Rieke. Pot je zelo lepa, ampak moraš se tudi lepo voziti. Rieka je še precej velik kraj ob izlivu Rieke v Skadersko jezero, drugega pa nima prav nič pomembnega, kot da je bila poletno bivališče kralja Nikole. Tu sem prebil cel božji dan in tudi noč, ter se drugi dan peš odpravil dalje do jezera (samo kake 4 km pešpoti) do parobroda.

Parnik vozi med samimi skalovitimi gorami dve uri do Virpazarja. Tam smo prestopili na drugi parnik, kateri nas je ponesel zopet po Skaderskem jezeru končno do Skadra. Vožnja do Skadra traja približno tri ure in je še precej romantična. Brod se je zadržal v starem Skadru, tako da imaš do pravega novega Skadra še kake tri kilometre pešpoti. Po formalnem javljenju sem jo takoj udaril po lepi, seveda od nas napravljeni cesti, v mesto. Mesto samo na sebi ne nudi nobene posebnosti, seveda je za nas vse novo.

Kako je albansko ljudstvo? Sploh si ne moreš predstavljati. Len, zamazano in sploh z eno besedo

rečeno, zadušeno v zaostalosti. Tu vidiš na pol nage mladeniče in može, ki raje kot bi se lotili kakega dela, stradajo, samo če imajo svojo kavo in cigareto. Cele dneve sedevajo po cestah ali pa v kavarnah. Zenske, to so prava živinčeta. Delati morajo za vse. Sedaj tu v največji zimi hodijo boste ter le za silo oblečne v kake raztrgane cape.

Seveda so i tu izjeme, ampak te izjeme so zelo redke. Ako greš po cesti, se ti domačin ne ugame, dokler ga ne suneš s komolcem, da zaječi, seveda si potem v nevarnosti, da se neležeš uši.

Gostilne ali pravzaprav kavarne so tudi izjema 20. stoletja. Tu ti je gostilna, obenem je tam kuhinja, brivec, kavarna in še urar ali pa čevljar, vse skupaj. Dober tek! Kar se tiče jedi, dobiš samo meso in fižol, ne misli si pa mogoče fižol na kisllo, ampak vse skupaj praženo. Tega stane mala porcija 2 kroni. Drugega sploh ne dobiš. Vino se je zboljšalo, zato je pa tudi dražje, 5 K 60 v liter. To je pa tako, če hočeš bolj po ceni, je več vode, hočeš dražje, je pa manj vode. Voda je sploh pri obeh. Tako, dragi Viktor, si lahko predstavljaš v kakem gnezdu se nahajam. Edino dobro je, da imam dobrega nasvetnika, kateri mi gre vedno na roko.

Vinko.

Izpred sodišča.

Surovi delavec. Janez Celar, 31 let star, iz Smlednika, je delal v zadnjem času kot kovač pri gradbi neke tovarne Kranjske industrijske družbe na Dobravi. Znan je kot skrajno silovit človek ter bil opetovano predkaznovan. Nekega dopoldne je prišel k tamošnjemu inženirju ter zahteval obračun. Ko ga je pa ta stavil na odgovor, zakaj ni šel na delo, udaril ga je obdolženec s pestjo po obrazu ter razbil s ključem dve šipi okna pisarniške sobe; nato je vrgel v isto okno kakih 5 kg težak kamen, ki je razbil dve notranji šipi ter bi bil gotovo zadel inženirja v hrbet, da ni kamen obtičal ob srednjem okvirju. Celar se zagovarja s pijanostjo, češ, da mu vsak najmanjša opojna pijača nenavadno škoduje, da je bil kritičnega dne, ker je pil zjutraj žganje, tako pijan, da sploh ne ve kaj je delal. Temu zagovoru priče oporekajo, saj je isti dan se še sam hvalil, da je inženirja oklofutal. Sodna zdravnik sta izjavila, da je obdolženec sicer alkoholčno degeneriran, da pa o kaki zmedenosti, v kateri bi se ne zavedal svojega dejanja, ne more biti govora. Sodišče ga je obsodilo na 1 leto težke ječe.

Mlad uzmovnik. France Žižmond, 18 let star, je bil uslužben kot delavec pri tukajšnji tvrdki Bernatovič. Tam je svoji delodajalki izmaknil razne obleke v vrednosti 316 K. Gledališkemu igralcu Juriju Stögerju 12 K vredno kokoš, katero sta s svojim sobnim prijateljem Jankom Dejakom skupaj pojedla. Žižmond trditveno priznava in tudi Dejak je potrdil, da je vedel, da je bila kokoš ukradena. Žižmond je bil obsojen na 8 mesecev težke ječe, Dejak pa na 24 ur zapora.

Navihar ptiček. Jož Sever, 19 let star, mizarški pomočnik iz Ljubljane, je leta 1915 služboval pri tukajšnji tvrdki Sever & Urbančič. Ko je družabnik Sever, ki je brat obdolženca, odšel k vojakom, vporabil je Jožef

Sever to priliko, da je s pomočjo 12letnega vajenca Franceta Hribarja iz skladišča ukradel 268 kg jedilnih gob, katere je slednji pripeljal v glavno zalogo, ter jih prodal tamošnji kontoristini pod pretezo, da jih je dobil od neke ženske za 150 K 08 v, kateri znesek mu je ta tudi izplačala. Sever je iz skladišča kar telefonično naznanil v glavno zalogo, da je doletna ženska zopet pripeljala 36 kg gob. Kontoaristovka je temu poročilu verjela in izplačala kupnino 210 kron. Na isti način sta trdno prevarila še enkrat za 150 K. Ni čuda, če je Severju vedno denarja primanjlovalo, ker ga je rabil za prepovedano igro »enaindevajset«. Hribar je bil že od okr. sodišča za mladoletne radi tega kaznovan. Severja je pa deželno sodišče obsodilo na 8 mesecev težke ječe.

Raznoterosti.

Princezinja pod kuratelo. Dne 1. februarja poteče rok, do katerega je treba priglasiti ugovore proti razsodbi, s katero je bila princezinja Lujiza Koburg postavljena pod varstvo. Princezinja je hči pokojnega belgijskega kralja in ločena soproga vojvode Koburga, brata bolgarskega kralja. O ljubezenskih aferah princezinje Lujize se je že toliko pisalo, da tega pač ni treba ponavljati. Princezinja Lujiza je sama s posebno vlogo prosila, naj jo postavijo pod varstvo in je provzročila, da je doletni predlog stavila njena lastna nči.

Podkupljena uradnika. Zaradi skrivanja usnja so bili v Temesvaru obsojeni štirje trgovci vsak na 14 dni zapora in 100 K globe. Na to je prišel v Temesvar uradnik centrale za usnje B. Markus in je obsojencem ponudil svojo pomoč, seveda za dobro plačilo. Res sta B. Markus in drugi uradnik iste centrale E. Kostyan stvar tako zapletla, da bi se bili obsojeni trgovci gotovo rešili kazni, če bi ne bila stvar prišla prej na dan. Markusa in Kostyana so zaprli. Priznala sta, da sta od trgovcev dobila 13.000 kron podkupnine.

Kmetijska škoda radi pomankanja premoja v Italiji. Neizmerna škoda preti v provinci Ferrara kmetijstvu radi pomankanja premoja. Mnogo tisoč hektarjev najboljših zemlji za pšenico v provinci leži pod morsko gladino in ta zemlja ostaja suha samo vsled tega, ker se voda vedno odstranjuje z ogromnimi črpalnicami. Ali te črpalnice morajo ustaviti svoje delo, ker ni premoja, nalivi pa so veliki, tako da preti tej pokrajini neprečakljiva škoda in so ogroženi večji kraji, kakor Migliaro, Migliarino in Coppara. V Rim je prispejala komisija, da opozori vlado na pretečo nevarnost.

Za vojni čas — preveč teka ima šele 15 let stara pestunja Terezija Fingerhut na Dunaju. Ta tek jo je spravil pred sodišče. Ker ni imela dosti jesti, je ukradla neki polkovnikovi vdovi več kakor kilogram teletčje pečenke in jo snedla. V neki drugi službi je ukradla šest posod marmelade in jih tudi takoj snedla. Po pričah se je dokazalo, da je dekletke že od otročjih let obdarjeno z izrednim tekom in da je ukradene stvari res vse sama snedla. Sodnik je punico oprostil, češ, da se omenjenih živil ni polastila s tatinskim namenom, nego le za zadosti svojemu, izredno razvitemu apetitu.

Vlomilka pod posteljo. Žena gostilničarja Suchega v Budimpešti je slučajno zapazila, da tuja ženska odpira vrata njenega stanovanja. Gostilničarka je poklicala redarja in šla z njim iskat tatice. Dobila sta jo pod posteljo. Izkazalo se je, da je tatica ločena žena nekega tiskarja, ki je nedavno tega iz stanovanja trgovca Martruffya ukradla hranilnično knjižico za 60.000 kron, 2000 K gotovega denarja in za 10.000 K zadolžnic vojnega posojila. V njenem stanovanju je našla policija celo skladišče nakradenega blaga, denarja pa le 1300 kron.

Gledališča na Dunaju. Navzlic vojni in vednim tožbam dunajskih listov, mora biti v stolnem mestu jako mnogo ljudi, ki se jim zelo dobro godi. Dunajska gledališča so izredno dobro obiskana. Tudi če kaka igra nima uspeha, jo ponavljajo in vsaka predstava je največkrat razprodana. Največje dobičke delajo operetna gledališča, v Rajmund - gledališču, v Strauss - gledališču, v meščanskem gledališču in v gledališču an der Wien igrajo nove opere, in gledališča so vedno natlačeno polna.

Galantni Lloyd George. V knjižici, ki jo je pred kratkim izdala ugledna angleška pisateljica lady Poore, je povedana tudi sledeča dogodbica iz političnih začetkov sedanjega ministrskega predsednika Lloyd Georgea. Ta je imel volilni shod, ki se ga je udeležilo tudi mnogo ženstva iz vseh krogov. Lloyd George je govoril silno razburljivo. Naenkrat mu je zaklicala neka poslušalka: »Če bi bili Vi moj mož, bi Vam dala strup!« Le za trenutek je Lloyd George umolknil, potem je zaklical v odgovor: »Če bi bil jaz Vaš mož, bi strup koj vzel!«

Pšenična moka na Dunaju. Zadnjih osem dni so bile pri dunajskih slaščičarjih preiskave. Izvedelo se je bilo, da so si s pomočjo prekanjenih agentov preskrbeli mnogo najfinjših pšenične moke in jo porabljali za izdelovanje slaščic drugače, kakor določa ministrska naredba. Policija je pri neštetih slaščičarjih dobila pšenično moko. Tisti, katerim se je dokazala nepravilna raba, so bili obsojeni na velike globe, celo do 4000 kron; neki slaščičar, pri katerem so dobili samo 17 kilogramov pšenične moke, a se mu je dokazalo, da je iz nje izdeloval slaščice in ne kakež, je bil obsojen na 1000 kron.

Ameriški milijarder Carnegie kot ponarejalec bankovcev. Ameriški listi prinašajo doslej neznano anekdoto iz življenja znanega milijarderja Carnegiea. V državi Georgija na potovanju je stopil v neko cerkev v vasi. Ko je cerkovnik pobiral miloščino za cerkev, je Carnegie dal v mošnjiček bankovec za 50 dolarjev. Pastor je po končanem nabi-ranju rekel: Dragi bratje! Gospod je dober z nami. Našel sem 1 dolar in 20 centov, in ako bankovec, ki ga je dal oni gospod v zadnji klopi, ni ponarejen, imamo nabranega denarja skupaj 51 dolarjev in 20 centov. Dragi bratje, molimo Boga, da bi ne bil oni bankovec ponarejen.

Italijanski vojaški obvezanci, ki beže v Ameriko. Preko Curiha se je izvedelo za velikanski škandal v Italiji. V Rimu in Siciliji govore v veliki razburjenosti o škandalu, da je skupina osebe pod vodstvom 50letnega Calliana v Palermu pomagala

LISTEK.

„Nem todum.“

Vilko Mazi.

»Infanterist Peter Gorjača se je vrnil danes z dopusta brez opreme! Sestavite takoj z njim zapisnik!«

X stotnijski poveljnik.

Ta ukaz mi je prinesel na listku ordonanc in poklical sem starega Gorjača v svojo halupo.

Pravi gorenjski original ta Peter Gorjača. Čokat in miščast kakor je, je moral biti pred kakimi dvajsetimi leti tam okoli Kranja prav znan pretepač in v kranjski sodnji ležal nemara vrlo zanimivi odlomki njegove biografije, zapisani v vlažnih aktih pravice. Kajpada se je zdaj že umesal, zakaj peti križ mu že upogiba hrbenico in ženo ima doma in četvero dece. Ali kljub dolgotrajnim kolovratenjem po bojiščih je ostal Peter Gorjača zvest svojemu gorenjskemu značaju, odkritosrčen do moga v svojih priznanjih in ne boje se posledic, ki jih nalaga kaznjivo dejanje. Njemu ni prav nič do tega, da bi stvar v svojo korist olepšal z bogve kakimi izgovori in olajševalnimi besedami.

»Kakor se je zgodilo, prav tako bom pa povedal,« je pripomnil, ko sem mu razjasnil, za kaj sem ga mo-

ral poklicati k sebi. Ko sem ga še opomnil, da bo šla njegova izpoved na zapisnik in naj dobro premisli, kar bo govoril, je pristavil: »Kar bo, bo. Lagati pa ne! Jaz vem kaj je pravica in postava. Vse doženeta do kraja. Lagati pa ne! Zmerom je bolje, da se pove vse pošteno, pa naj se zgodi potlej že karkoli.«

In pričel je svojo izpoved:

»Težko sem nesel nahrbtnik in brašnjo, to je že res, ampak Bog mi je priča, da sem prinesel pošteno vse na kolodvor. Štiri mesne konzerve, perilo, masko proti plinu in še drugo, kar je po predpisu. Za moje obrabljene kosti je bilo dovolj te butare, ampak zmogel sem jo. Na pol poti sem srečal koleselj, ki me je potegnil prav do kolodvora. Še dve dujači sem dal vozniku za prijaznost. Jaz ne vem, kako se je pisal, da bi ga vzel za pričo. Prijazen je bil in prazen voz je imel, pa je potegnil. Bog mu daj dobro!

Tam na postaji smo čakali na vlak, da se Bogu smili. Na poti sem mislil, da ga bom zamudil, no, pa vidim, da se Mažarom še zdaj nikamor ne mudi. Pred dobrim letom sem tudi čakal tako na mažarski vlak celo večnost.

Zeblo me je že ko psa. Nobene čakalnice; zunaj v snegu stati dolge ure, seveda mora zebsti.

Konečno je vendar prišel tam iz-za ovinka. Hvala Bogu, sem dejal. Čas je že res bil, strela udari tako gospodarstvo!

Našel sem prazen voz in si izbral sedež v kotu pri oknu. Nahrbtnik, brašnjo in pas z bajonetom sem zagnal na polico za prtljago prav nasproti mene. Puško pa sem odložil na ozki polici nad glavo. Za to so vendar police, da se odloži nanje, češar ni treba držati! Tako je pri nas; kdo pa je vedel, da je na Mažarskem drugače!

Stisnil sem se v svojo kot. Truden sem bil od poti in čakanja, da se mi ni ljubilo z nikomur govoriti. Tistih par ljudi, kar jih je prišlo v ta vagon, so bili sami tuji obrazi. Kaj pa naj govorim z njimi? Oni ne poznajo mene, jaz njih ne. Z znanim človekom, kajpa, se da že pokramljati. Kakor lani, postavim, ko sva se dobila na vožnji s Podlesnikom Tomažem, saj ga mogoče poznate, seveda ga boste poznali, saj je bil prej v civilu za policijo v Ljubljani, o, jako znan človek! Iz naše vasi se je vsak ustavil pri njem, če je imel kak opravček v Ljubljani. Stara Podlesnica je bila zelo zadovoljna, da je sin prišel do tako dobrega kruha! —

Prekinil sem ga z opombo, naj ostane pri stvari.

Skomizgnil je z rameni, kakor da je hotel reči: »I, če te ne zanima?...« Pa se je ravnodušno vrnil k stvari:

»No ja, sami tuji so bili. Par pruskih vojakov je bilo vmes.

Spomnil sem se žene in otrok! Dobro leto se že nismo videli in ko sem šel zadnjič od njih, mi je nekaj

tako reklo, da se ne vrnem več. Poleti, ko smo se spoprijeli z Moskali tam ob Dnjestrju, gotovo nisem mislil, da jo še cel odnesem. Če me takrat ni bilo konec, mislim, da me ne bo izlepa...«

Zopet sem ga moral zavrniti k stvari.

»No, tako sem mislil na dom in sem zaspal. Okoli desete ure je moralo biti. Spal sem pa, kakor da bi me ubil. Po tako dolgem času zopet enkrat brez skrbi zatisniti oči, o, to se pričeže, Vam pravim! Nobene odgovornosti, ne alarma, ne službe, ne vruga!

Pa sem se vendar prebudil. Mislim, da sem komaj tri dobre ure spal.

V vagonu sem zagledal zdaj vse polno pasažirjev. Vrag znaj odkod so se natepli! — Ali mojih stvari ni bilo več nikjer, to, to!

Na dolgi polici sem dobil mesto svoje ropotije nemarno iztegnjenega vojaka. Smrčal je ko medved. Kaj me briga! Sunem ga pod rebra, da je koj planil pokonci in se pošteno usekal z glavo ob strop. Morda je mislil, da je doma v postelji?

»E, kolega, kje pa je moja roba?« sem ga vprašal, ko me je tako začudeno gledal.

»Nem todum.« Obrnil se je v drugo stran in se zopet iztegnil po polici.

Kaj pa hočem, če je pa »nem todum!« Saj se mi je koj zdelo, da je Mažar na je škoda besed. »Nem

todum«, pa si odpravil, niti vrag se ne zmeni z njim.

Dva pruska vojaka sta mi povedala, da je bilo takrat, ko sta prišla v vagon, vse polno robe nametane po tleh. Da je prišel potem sprevidnik in strašno robanil. Da ni veliko spraševal, čegave so stvari, ampak ker se ni nihče tistih, ki so čuli, oglašil za lastnika, je kratkoma zmetal vse skupaj na prihodnji postaji iz voza. Ta postaja, pa da je že daleč za nami. Vrag znaj ponoči, kako se ji pravi! Nihče ni vedel. Se podnevi si človek ne more zapomniti teh mažarskih »huj-haj«, dolgočasnih! Bog sam vedi, kakšnega rodu so, da jih živ krst ne zgrunta? —

Drugega mi ni preostalo, nego počakati sprevidnika. Vozili smo se že neke okoli Kášave proti Pešti. Po dolgem času je prišel sprevidnik. Prosil sem ga takoj prav lepo, naj pove, kje so moje stvari.

»Nem todum!« No da, to imaš pa govori z njim, če moreš! Ona dva nemška vojaka sta dejala, da je bil poprej nek drug sprevidnik. Najbrž je »izstopil« z mojo robo vred? — Čisto gotovo kak »nem todum.«

Kar je, je. Pomagati si nisem mogel. Tako sem prišel brez vsega domov. Bog mi je priča! Naj se zgodi z mano kar hoče, povedal sem vse po pravici, kakor je bilo! Da bi se pa še kdaj mogel voziti med temi »nem todum« na dopust, nikdar več, pa naj je vojska tudi še deset let!

raznim vojaškim obvezancem, da so zbežali v Ameriko. Zena Callianova in njegov v New Yorku bivajoči sin sta mu bila glavna pomočnika. Zena, ki je bivala v Rimu, je pošiljala mladeniče, ki so se hoteli otresti vojaške službe, k svojemu možu v Palermo, ta jih je vtihotapil na ladje in poslal v Ameriko. Taksa je znašala 300 do 1000 lir za moža. Na ladji »Virgini« so prijeli 6 takih mladeničev in izkrcali v Gibraltarju, odkoder so jih pripeljali nazaj v Genovo. Neki italijanski krojač v Genovi je imel skritih več takih junaških mladeničev, ki so hoteli pobegniti na ladji »Adriatica«. Med temi je bil tudi neki slikar, ki je plačal za »osvoboditev« 1600 lir. Pri oficirju omenjene ladje se je dobilo potrdilo o prejemu 1320 lir za prevoz 6 mladeničev. V Rimu in v južni Italiji je bilo radi tega prijetih več oseb.

Nazadovanje porokov in umiranje dojenčkov. V ogrskem državnem zboru je grof Apponyi pojasnil, da je na Ogrskem čedalje manj porokov, dočim pomrje čedalje več dojenčkov. Vojna je to še poostрила. L. 1914. je bilo na Ogrskem 630.407 porokov, smrtnih slučajev pa 435.433. Prebivalstvo se je torej pomnožilo za kakih 200.000 duš. V letu 1915. pa se je število porokov zmanjšalo na 423.000, umrlo pa je 469.902 nevojaških oseb. Že prvo leto vojne je torej bilo — ne všteti umrle in padle vojske — za 36.000 glav manj prebivalstva. V letu 1916. je bilo le kakih 280.000 porokov in 370.000 nevojaških smrtnih slučajev. Med vojno se je torej število porokov znatno zmanjšalo število smrtnih slučajev pa je močno naraslo. A koliko je še padlo in umrlo vojakov. Glavna vzroka, da pomrje toliko dojenčkov, je pomanjkanje zdravnikov in pomanjkanje mleka. Za doječe matere in za otroke vsaj do drugega leta je treba na vsak način preskrbeti zadosti mleka. Dalje je grof Apponyi priporočal, naj se zagotovi podpora porodnicam in naj se uvede obvezno varovanje za matere-porodnice. Govornik je dejal, da bi bile v sedanjih vojni doprinešene žrtve zama in da bi tudi najlepša zmaga nič ne pomagala, če Ogrska ne poskrbi za dojenčke in za matere.

* Poskušena goljufija. K nekemu zlatarju v Berlinu je prišla dama, ki je rekla, da je baronica Dorgsdorf in da stanuje v hotelu Adlon. Želela je, naj ji pošlje zlatar večjo zbirko dragocenosti na pregled, ker bo po posvečevanju z možem kupila več boljših stvari. Zlatar je poslal brata in svojo prodajalko, a izvedela sta na svoje začudenje, da v navedenem Adlonu sploh ni nikake baronce Dorgsdorf. Čez nekaj dni se je dotična dama zopet oglašila pri zlatarju in vprašala, zakaj ni poslal zahtevanih dragocenosti na ogled. Ko je zlatar pojasnil kako in kaj se je zgodilo, je baronica izjavila, da sploh ne stanuje v hotelu Adlon, nego v hotelu Bristol. Zlatar je novič poslal dragocenosti z brati v hotelu Bristol ni bilo baronce, pač pa je telefonirala, da se je preselila v hotel Careton. Določeni čas sta prišla zlatarjev brat in prodajalka. Baronica je rekla, da je njen mož ravno v kopalnici, a da želi kupiti uhane, vredne 750 mark, bi jih pa rada pokazala možu. Toda zlatarjev brat ni dal uhanov iz rok in se je z baronico dogovoril, da pride ob drugi uri. Zlatarjevemu bratu se je stvar zdela sumljiva. Postavil se je na stražo in kmalu videl baronico, ko je šla v jako obkuren hotel in od tam telefonirala juvelirju, da pričakuje dragocenosti ob 7. zvečer. Zlatarjev brat je obvestil policijo, ki je dognala, da je »baronica« ločena žena nekega pekovskega pomočnika, ki je zadnji čas služila kot prodajalka, nekaj tednov sem pa živela od »veselih doživljajev« in vsakovrstnih goljufij.

Stanovanje

v novejši hiši obstoječe iz 4—5 sob z električno razsvetljavo do 1000 za majev termin. Ponudbe pod »Maj« 4308 na upr. Sloven. Naroda.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrova. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. Na to je: Seydlin.

Velika izbira rokavic in raznovrstnih parfemov
O. BRAČKO
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 12.

Sprejmejo se takoj zidarji, tesarji in delavci

proti dobri plači za betonsko stavbo v Dobravi pri Jesenicah. — Za stanovanje in prehrano je skrbjeno.

Natančna pojasnila se dobe v gostilni Franc Scagnetti v Ljubljani, Metelkova ulica št. 10 ali pa pri tiskarji V. Scagnetti v Dobravi pri betonskem delu.

Jutri na Svečnico velike družinske predstave v KINO CENTRAL v deželnem gledališču.

Nov spored! Deske, ki pomenjajo svet.

Krasna drama s predigro in štirimi dejanji. Nien podčastnik. Burka. Novi aktualni naravni posnetki.

Predstave ob pol 11. dop., ob 3. in pol 5. popoldne so tudi mladini pristopne, predstave ob 6., pol 8. in 9. uri zvečer niso za mladino.

Prihodnjo soboto in nedeljo pri večernih predstavah velika kriminalna drama :: Izgubljeni dijadem. :: V glavni vlogi najslavnejši detektiv STUART WEEBS. Ni za mladino. V soboto ob 4. uri popoldne in v nedeljo ob pol 11. uri popoldne ter ob 3. uri popoldne: družinske predstave (tudi mladini pristopne) Sen poletne noči. Prekrasna drama.

Modni salon Stuchly-Maschke
Zidovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1.
Ljubljana.

Priporočamo najnovejšo zimsko klobuko, Velour, pliš in baržun. oblike. Velika izbira :: športnih čepic :: za dame in deklice. Solidno bago. Priznane nizke cene. Javljamo točno in cenovno. Žalni klobuki vedno v zalogi. Zunanja naročila na izbiro 3 obratno pošto.

Zaradi preselitve se preda kompletna, dobro ohranjena spalna soba.

Ogleda se lahko med 11. in 12. uro dop. Gradsko št. 8. Več pri hišniku tam.

500 kron! Vam plačam, ako moj učitelj čevalec korenin Rila balsam 3 dni brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, obšiščanov. Cena lončku z jamstvenim pismom 1.50 K, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 6.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj. Komeny, — Košice (Kassa) i Poštach 12 24, Ograko. 300

Najlepše slike Njeg. Velič. cesarja KARLA

v fino barvani izvedbi velikost 26x39 cm . . . K 3.—
" 37x53 cm . . . K 5.—
" 50x73 cm v kro-nitvenem oblačenju . . . K 7.—
Razglednice s cesarsko obitelji. Umetniške in vse druge razglednice in pisemski papir priporoča Veletrgovina in zaloga razglednic Rudolf Polacek Zagreb, Jurišičeva ul. 21.

Gonoktein. Najnovejši, izkušeno sredstvo proti kapavci (triperju) belemu toku, črevesnemu in mehurnemu katarju itd. 2130 GONOKTEIN je up-ljan na češki kliniki dvor svetnika vseuč. prof. dr. V. Janovskega. Na praški nemški kliniki vseuč. prof. dr. K. Kreibicha. Toplo ga priporočajo vseuč. prof. F. Samberg, vseuč. docent dr. J. Od-tréel itd. M. U. dr. H. Stary, specialist za tane in kužne bolezni v Pragi piše: Z Gonokteinom sem dosegel izvrstne uspehe, ne dela težav v želodcu, niti v ledvicah, v akutnem stanju sem dosegel edino z Gonokteinom hitro pomirjanje neprijetnih subjektivnih simptomov z vidnim objektivnim popoboljšanjem procesa. M. U. dr. J. Urban, občinski zdravnik v Vel. Chomutici Obora piše: Z Vašim Gonokteinom dosegel sem uspehe, ki so me popolnoma zadovoljili. Dobi se po vseh večjih lekarnah. Skatljica K 6.—. Zahtevajte literaturo in prospekt. Ljubljana: Lekarna Trakozcy, agrib. Lekarna „Salvator“, S. Mit-tel-erli, Prilčičev trg. P. proizvaj: Farmakološko-kemični laboratorij „HERA“Praga-Vrsovice 552 Dobavitelj vojnega ministrstva in Vojno-zdravstvenega združenja.

SIROLIN "Roche" Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci. Kdo naj jemlje Sirolin? 1. Vsek, kd kol na trajnem kašlju. 2. Oseba s kroničnim kašljem, ki s Sirolinom ozdravi. 3. Vodušljivi, katerim Sirolin znatno olajša nadoho. 4. Skrofuzni afreci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspedom na splošni počutek.

Priporočamo našim gospodinjam KOLINSKO CIKORIJO iz edine slovenske tovarne v Ljubljani

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeva ulica šte. 2. Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije. Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju. Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun 4% proti dnevnomu obračunavanju po. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira erarične dobave in dovoljuje aprovizacijske kredite. Priporoča novo ustanovljeni Blagovni oddelek.

Šivalni stroji!

„Singer“ in „Kaiser“ s podolgaštim, okroglim žolnikom, Central-Bobbin za dom in rokodelstvo se kupijo najbolje in najceneje pri firmi

A. WEISSBERG, tvorniška zaloge
Dunaj II., Untere Donaustrasse 23/III.
Hitro razpošiljanje na vse železniške postaje. — Cenovniki v slovenskem jeziku zastoj. 2896

Led!

v večji množini iz bajerja pod Rožnikom

se prodaja.

Več se izve pri **F. P. VIDIK & Ko.**, Prešernova ulica, Ljubljana. 351

Pianine, klavirje, Orchestrione, in harmonije.

S. KMETETZ

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 26.

Orehov les : kostanjev les

v deblih v polenih in deblih
kupim vsako vagonsko množino po najvišji dnevni ceni
J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.

Pozor uniforme! Po predpisu izdelane, vojničelene suknjene bluze à K 38—, suknjene hlače (dolge) à K 28—, škukastice benbažaste in piquee breeches-hlače à K 18—, čepice à 5 K v vsaki velikosti v zalogi. Izgotavlja tudi po meri in prevzema popravil, modernizacije in prebarvanja.
Velika zaloge vseh vojaških bojnih znakov, spremnih predmetov in poropiet. **Oprema za vojsko!**

Dobavlja po najnižji ceni
Gregor Sattler, Dunaj I, Bäckerstrasse 9,
Celovec, Erzherzog Friedrichplatz 18 ali Beljak, Lederergasse 12.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.
Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.
Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

BRATA

EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:
Igriška ulica št. 6.
Električna sila.

Svoje častite odjemalce

vhudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem, ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi ne popravljati orožja.

Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.

Fran Sevcik

puškar in trgovec z orožjem
v Ljubljani.

LJUBLJANA, Dvorski trg št. 1.

Franc Furlan

naslednik Faschingova vdova

ključavničarstvo

in

zaloge štedilnikov

se nahaja: 125

šimbrožev trg št. 9.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 11.

Velika zaloge
steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov
l. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

MILO

dobivate v

špecialni trgovini za milo

Milan Hočevar

Ljubljana

Sv. Petra cesta 28.

Istotam

sveče, krema za čevlje, toaletna mila, pralni praški l. t. d.

na debelo in drobno.

Gonilne jermene dobavlja

Naslov brzojavk: **Kattner & Co.**, Gradec 39.

Kostanjeve in bukovne hlode

kupi vsako množino franko vagon

Strojilna tovarna Samsa & Co. v Ljubljani.

Vpošteva se le pismene ponudbe z navedbo cen.

Lokal

v sredini mesta

se išče za takoj ali majej termin.

Ponudbe pod „Solidno 348“ na upravn. „Slov. Naroda“.

Tovarna pohštva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloge pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vime! zimnati modroci, otroški vozčki itd.

Kajkolej zanimiv in najkolej slov. ilustrovani tednik so!

ki priobčujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehniko in sploh vseh strok poljudnega znanstva.

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in nestranski ilustrovani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, bravnica, vsako društvo itd. Zahtevajte, „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrta leta K 3— pol leta K 6— in celo leto K 12—.

Naročniki dobe kot nagrado slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškerc ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj!

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravništvo lista „TEDENSKA SLIKE“

Ljubljana, Franciškanška ulica 10/L.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam
najbolj priležni, lični in najboljše
kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tenis-čevlji.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporočja svojo bogato zalogo!

vozniških koles.

Šivalni stroji
za rodbino in obri.

Brezplačno kurzi za
vezenje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
pletalni stroji
vseh velikosti!

prodajalkozačetnice v trgovini z mešanin blagom
v Ljubljani.Hrana in stanovanje v hiši. Nastop takoj
ali 1. marca. Ponudbe pod št. 24/338 na
upravnistvo Slovenskega Naroda. 33**Karl BATERIJE**za žepne svetilke so var-
stveno raznamovane, odlično
najboljše. 308

Dobe se povsodi.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
K asne 2652**BLUZE**plašče, jopice,
krila, kostume,
nočno halje, pe-
rijo, modne pred-
mete, športne klo-

buke in steklenice. Zelo solidna tvrdka:

M. Kristofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Fine

otroške obleke

in krstne oprave. 31

Povečane slikedo naravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platnoizvršuje umetniško po vsaki foto-
grafiji 185**Davorin Rovšek**prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.**Lasne kite**najboljše kakovosti po 8, 10, 12,
14 in 16 kron; lasne podloge in
mrežice vseh vrst; „Noril“, barva
za las in brado od Dr. Drallea
po 2 in 4 K. lasne vode in masti;
Sampoon za umivanje las, šminke
in puder poulični i. t. d. priporoča**Štefan Strmoli**

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpoklicenja v vojaško
službovanje je lokal odprt samo za
prodajo blaga in sicer vsaki dan samo
od 9 do 11 in v nedeljo od 9 do 11
ure dopoldan.Prej v **F. Batjel** Prej v
Gorici. Gorici.

Ljubljana, Stari trg št. 28.

DVOKOLES

Sivalnih strojev

GRAMOFONOV

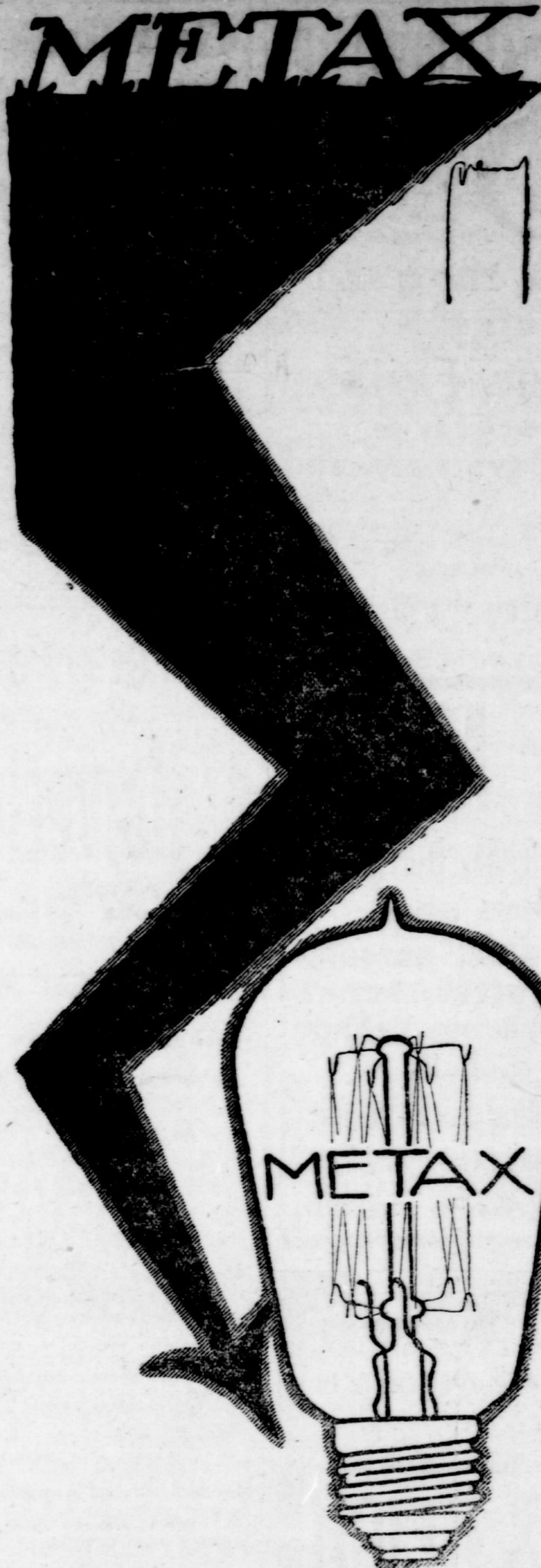
Zepnih električnih svetilk

kompletnih že od 2 K.

V zalogi vedno par tisoč.

Najboljše BATERIJE.

! Posebno nizka cena za preprodajalce. !

cilindre
in čepice
Klobuke
v najnovejših fazonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
133
Pristni Panama-slaniniki od 9 K do 50 K.

Anton Bajec
umetni in trgovski vrtar
naznanja st. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov
cvetlični salon
samo Pod Trančo št. 2
polog Cevljarskega mostu.
Velika zaloga suhih vencev.
izdelovanje šopkov, vencev, travov i. t. d.
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

C. kr. priv. zavarovalna družba. C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavnica K 8.000.000.

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premičnih stvari, nadalje proti požarnim škodam živine, zalogo vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pridelke itd.;
- proti požarnim škodam poljske pridelke in klate v poslopih in kopcih;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zračnega stekla;
- raznovidno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatinstva v vseh in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstveno zavarovanje obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih gospodarstev, voznikov, lovcev itd.

Delniška glav K 6.000.000

Stanje zavarovanih svot K 230.000.000

Premijske rezerve 60.000.000

Letni dohodki na premijah 12.000.000

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovidnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti; da je glavnica plačljiva tako po zavarovančevi smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oporotvijo plačila zavarovalnine, oziroma s pri-
znajem dosmrtnice rente ob nastali onemoglosti
nadalje sprejema
- zavarovanja za doživljenje, preskrbovanje za
starost; zavarovanja otroških det. plačljivo pri
doseganju določene starosti na zavarovanca samega;
- varovanja za doživljenje, rente, za preskrbo vdov
z povzgojnih rent po najnižjih premijah in
in ad najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost
in nezapadlost police, jamstvo tudi a slučaj
vojne brez posebne premijske doklade itd

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Šodnijska ulica št. 1.

Nad 50 let obstoječa
parna barvarija in kemično snaženje oblek

ter

124

apretura sukna**Ljubljana, Anton Boc Glince,**
Selenburgova ul. 6. Burška ulica 46.

se priporoča.

Postrežba vestna in točna.

Najnižje cene.

Po Najvišjem pooblaščenju Njeg. ces. in kralj. Apost. Veličanstva.

44. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene.

Ta denarna loterija ima 21 146 dobitkov v goto-
vem denarju v skupnem znesku 625.000 kron.Glavni dobiček znaša **200.000 kron.**

Zrebanje bo javno na Dunaju dne 22. febr. 1917. Srečka stane 4 krome.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Ver-
dere Zollamtsstrasse 5, po loterijah, trafikah, pri davčnih, poštnih, brzojav-
nih in telegrafskih uradih, pri menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce srečk
zastonj. — Srečke se pošiljajo poštno prosto.

Od c. kr. generalnega ravnateljstva drž. loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

Zaupno blago!

V pari prano in brezkalno

posteljno perje in puh

priporoča trgovina s postelnim perjem in puhom

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg št. 8

Ustanovljena 1866.

Ustanovljena 1866.

POZOR! Nereelna konkurenca prinaša na trg za nizko ceno napol
ali nič očisto blago. Tega perja se drže pogosto ostanki mesa
inmesnaga, ki zvišuje tako ter zdravju škodljivo, da se razvijejo
ličinke in molji.**Baržun***Višek letošnje mode.**Bogata izbira v različnih
kakovostih in barvah.**A. & E. Skabernè*

veletrgovina s manufakturnim blagom.

(Največja slovenska hranilnica !)

Mestna hranilnica ljubljanska
LJUBLJANA**Prešernova ulica št. 3**

je imela koncem leta 1916 vlog K 55.000.000—

hipotečnih in občinskih posojil. K 30.600.000—

rezervnega zaklada „ 1.500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

4⁰/₀

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Poseja na zemljišča in poslopija na Kranjskem proti 5 %

izvem Kranjske pa proti 5 1/2 % obrestim in proti najmanj

1 % oziroma 3/4 % odplačevanju na dolg.

V podporanje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.